

ECOlogica URBO DOO ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC Uta. br. 2022/216 Comptrolul d.o. 12.11.2017	ECOlogica URBO DOO Крагујевац Саве Ковачевића 1 Тел: +381 (0) 34 331 332 +381 (0) 34 337 199 Факс: +381 (0) 34 337 237 e-mail: office@ecourbo.com http://www.ecourbo.com

**ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ
КРАГУЈЕВАЦ ДОО**

ИЗВЕШТАЈ

О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ САМАР“ У КО КОРМАН

Крагујевац, април 2024. године

НАРУЧИЛАЦ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПУТЕВЕ КРАГУЈЕВАЦ ДОО Крагујевац Танаска Рајића бр. 16	

ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ECOlogica URBO DOO Крагујевац Ул. Саве Ковачевића 1	
ДИРЕКТОР	Евица Рајић директор	

РАДНИ ТИМ	Евица Рајић, дипл. еколог	
	Марија Бабић, мастер биолог-еколог	
	Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог	
	Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике	
	Светлана Ђоковић, дипл. еколог	
	Сања Андрејић, мастер еколог	
	Звездана Новаковић, мастер инж. технологије	
	Невена Ивановић, мастер хемичар	

Садржај:

УВОД	1
1.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПЛАНА РЕГУЛАЦИЈЕ „ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ САМАР“ У КО КОРМАН	3
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ САМАР“ У КО КОРМАН.....	4
1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације „Индустијске зоне Самар“ у КО Корман и његовог односа са другим плановима и програмима	7
1.1.2. Постојећа и планирана намена површина.....	8
1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност	10
1.2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ	13
1.2.1. Природне карактеристике подручја.....	13
1.2.2. Приказ стања животне средине	17
1.2.3. Насељеност, изграђеност локације, демографске карактеристике непосредног и ширег окружења	20
1.3. ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ И ПЛАНИРАНОГ СТАЊА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ У ОБУХВАТУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ	20
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура	20
1.3.2. Водоводна инфраструктура	20
1.3.3. Канализациона инфраструктура	21
1.3.3. Електроенергетска инфраструктура	22
1.3.4. Телекомуникациона инфраструктура	22
1.4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЗОНАМА ГДЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДЕ ИЗЛОЖЕНА ЗНАЧАЈНИМ УТИЦАЈИМА ..	23
1.5. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ САМАР“	23
1.6. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ САМАР“ У КО КОРМАН	24
1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације „Индустијске зоне Самар“ у КО Корман	25
1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације „Индустијске зоне Самар“	25
1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине	26
1.7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА, ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ПРЕДУЗЕЋИМА	28
2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	29
2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	29
2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА.....	30
2.3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА	30
3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	33
3.1. ПРИКАЗ УТИЦАЈА ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА.....	33
3.2. ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПОДРУЧЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ САМАР“ У КО КОРМАН	34
3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	36
3.4. НАЧИН ВРЕДНОВАЊА ЧИНИОЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОГРАНИЧАВАЊЕ И КОМПЕНЗАЦИЈУ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	41
3.4.1. Заштита ваздуха	41
3.4.2. Заштита вода	43
3.4.3. Заштита земљишта	45
3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела	46
3.4.5. Заштита културних добара	48
3.4.6. Заштита од нејонизујућег зрачења	49
3.4.7. Бука и вибрација	50
3.4.8. Управљање отпадом.....	51
3.4.9. Заштита од удесних ситуација	53
3.4.10. Мере еколошке компензације.....	54
4.0. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ	56
5.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)	57

5.1. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	58
5.1. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	59
5.3. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	61
6.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	62
7.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА	63
8.0. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	64
9.0. ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА.....	65

У складу са Чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС”, бр.135/04 и 88/10) доносим

РЕШЕЊЕ

о именовању мултидисциплинарног тима за израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

Вођа тима: Евица Рајић, дипл. еколог

Чланови тима: Марија Бабић, мастер биолог-еколог
Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике
Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог
Светлана Ђоковић, дипл.еколог
Сања Андрејић, мастер еколог
Звездана Новаковић, мастер инж. технологије
Невена Ивановић, мастер хемичар

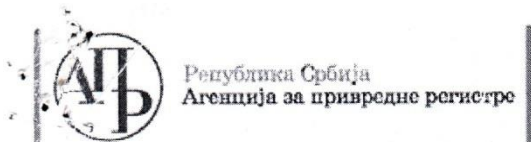
Именовани су дужни да, при изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, поштују одредбе Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10), Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20 и 52/21), Закона о заштити животне средине („Сл.гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16, 76/18 и 95/18 (др. закон)), осталу секторску законску регулативу и подзаконске акте, у складу са Одлуком о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман бр. 350-2463/21-XXIV од 16.12.2021. године, Граг Крагујевац, Градска управа за развој и инвестиције.

Крагујевац, јун 2022. године

ECOlogica URBO DOO
Директор:
Евица Рајић

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОПНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

- Уписани капитал
 - Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.
- Уплаћен-унет капитал
 - Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал
Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал
Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413
Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник
Име и презиме: Евица Рајић
ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету
Овлашћења у унутрашњем промету неограничена
Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000188041265

Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO
KRAGUJEVAC

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:

Адреса: Саве Ковачевића 3/1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Уписује се:

Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 119/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

Одлуком о приступању изради Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 40/21) приступило се изради Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман. Одлуком о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман бр. 350-2466/21-XXIV од 16.12.2021. године, Град Крагујевац, Градска управа за развој и инвестиције, приступило се изради Стратешке процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман (Извештај о СПУ).

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

Environmental Assessment) представља механизам којим се, у процесу планирања обезбеђује одрживо коришћење простора и заштита животне и друштвене средине:

- у поступку припреме планског документа и доношењу Одлуке о изради Плана и Стратешке процене утицаја Плана на животну средину;
- у току раног јавног увида и упознавању јавности о предмету планског документа;
- у процесу израде Нацрта Плана и јавног увида, јавне расправе и стручне контроле;
- као и у фази усвајања Плана којим се планира уређење простора и пренамена земљишта уз планирање, примену и поштовање интегралних мера заштите природе, животне средине и простора.

Као комплексан и целовит процес и поступак, који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање развојних докумената са аспекта заштите животне средине, Стратешка процена утицаја даје могућност за предлагање варијантних решења, избор најприхватљивијег са условима и мерама којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин. Кроз процес стратешке процене утицаја, све планским документом планиране намене, садржаји и активности, се критички разматрају са становишта утицаја на животну средину, након чега се доноси одлука о усвајању и имплементацији планског документа и под којим условима, или се одустаје од планираних намена и активности. Стратешка процена утицаја планског документа интегрише и био-физичке и социјално-економске сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује планиране намене и активности и захтеве свих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за животну средину, односно заштиту здравља становништва и природне вредности простора.

Поступак процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације и израда Извештаја о Стратешкој процени на животну средину планског документа су дефинисани Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

Примена Закона о стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне законске регулативе са европском Директивом 2001/42/ЕС о „Процени утицаја одређених планова и програма на животну средину“. Циљ ове Директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају или могу имати значајан утицај на животну средину.

Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман представља основу за утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева), при изради Плана и интегрисање мера заштите животне средине у све фазе израде Плана, као и дефинисање услова и решења заштите животне средине при имплементацији планираних намена.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту животне и друштвене средине у поступку израде, излагања јавности, усвајања као и, по усвајању, у процесу имплементације Плана детаљне регулације.

Извештај о Стратешкој процени утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, обухвата:

- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите, презентације и одрживог коришћења;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова и смерница документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- анализу услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине (анализа постојеће базе података о стању животне средине), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите животне и друштвене средине;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, природне вредности, медијуми животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- процену утицаја предложених стратешких одлука на елементе животне средине, процена кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке;
- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине, мера потенцијалне еколошке компензације у поступку имплементације Плана;
- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности, НВО и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја;
- дефинисање смерница и мера заштите и мониторинга животне средине за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа и за нижи хијерархијски ниво, односно поступак процене утицаја планираног пројекта на животну и друштвену средину;
- еколошку валоризација подручја Плана, вредновање подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене.

1.0.Полазне основе Стратешке процене утицаја на животнусредину Плана регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, је процес који ће обезбедити:

- приказ садржаја и циљева планског документа и однос са другим плановима, стратегијама, програмима и осталом документацијом од значаја за поступак стратешке процене утицаја планског документа на животну средину;
- анализу обавезујућих смерница, мера и услова документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину и одрживи развој - хијерархијска условљеност;
- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите природе, природних и створених вредности животне средине и одрживог коришћења простора;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину, односно природне вредности, стање биодиверзитета, предео и пејзаж, локално становништво и зоне становања, односно све заступљене осетљиве рецепторе;
- анализу постојећег стања и створених услова на анализираном подручју и животној средини, што обухвата анализу базе података о квалитету и стању животне средине, као и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите природе, животне и друштвене средине;
- анализу услова надлежних институција, имаоца јавних овлашћења, услова и захтева осталих релевантних органа, организација и институција;
- консултације са свим заинтересованим странама, органима, организацијама, институцијама, имаоцима јавних овлашћења, заинтересоване јавности (удружења, НВО, појединаца) о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора, природних вредности и животне средине, са дефинисањем индикатора за процену и мониторинг утицаја планског документа на природне вредности, животну и друштвену средину;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју, за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- процену утицаја кумулативних, синергетских, индиректних, локалних и других утицаја предложене стратешке одлуке за планирање на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- дефинисање стратешких смерница за нижи хијерархијски ниво са кључним мерама заштите и мониторинга за поступак имплементације Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- учешће јавности (стручне, остале јавности, удружења, невладиних организација и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја на животну средину средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- дефинисање смерница и мера којима се могу превенирати, спречити, смањити, ублажити или отклонити сви значајни негативни утицаја на природу и животну средину, у раним фазама процеса планирања и одлучивања, фази Нацрта Плана и излагања јавности и фази имплементације планског документа;
- дефинисање мера еколошке компензације;
- дефинисање мера заштите и мониторинга животне средине;

- вредновање предметног подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора у обухвату Плана, на еколошки прихватљив начин уз поштовање принципа одрживог развоја (еколошка валоризација простора);
- усвајање обавезујућих смерница и мера заштите животне средине у поступку израде и усвајања Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

Стратешка процена утицаја на животну средину се ради у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман. Израда СПУ обухвата припрему Извештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, усвајање Извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења, односно усвајања Плана, као и пружање информација и података о донетој одлуци, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). Поступак Стратешке процене утицаја на животну средину Плана заснован је на:

- **начелу одрживог развоја**, односно разматрању и укључивању свих битних аспеката животне и друштвене средине, природних и створених вредности и медијума животне средине у анализираној просторној целини, у фази Раног јавног увида, Нацрта и фази усвајања планског документа и утврђивању услова за заштиту и очување природних вредности и животне средине, односно одрживо и рационално коришћење простора, као предуслова за остваривање циљева одрживог развоја подручја Плана и подручја на које планска решења могу утицати;
- **начелу интегралности**, што представља обавезно укључивање у План услова заштите, односно услова свих заинтересованих органа, организација и ималаца јавних овлашћења, у циљу одрживог коришћења земљишта као природног, тешко обновљивог ресурса;
- **начелу предострожности**, које укључује пажљиво планирање намене у функцији заштите и прихватљивог коришћења простора у границама Плана и његовом повезивању са окружењем, на начин да се превенирају, спрече или смање негативни утицаји на животну и друштвену средину, са свођењем на минимум ризика појаве негативних утицаја;
- **начелу хијерархије и координације** што подразумева усвајање смерница Просторног плана Републике Србије и Просторног план града Крагујевца (“Сл. лист града Крагујевца”, бр. 32/09) и као обавезујућих, што представља услов за обезбеђивање узајамне координације битне планске документације, ималаца јавних овлашћења, надлежних и заинтересованих органа, предузећа и појединаца, у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исходавање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на План и Извештај о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину;
- **начелу јавности**, као кључном делу процеса, све у циљу информисања јавности о изради Плана, планираним наменама, мерама и активностима и његовом могућем утицају на животну и друштвену средину, услове живота становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме Нацрта Плана и доношење (усвајање) Плана, где јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Плана, имати приступ информацијама које се односе на План.

1.1. Правни и плански основ Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман

Правни основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман (Извештај о Стратешкој процени утицаја) је:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20 и 52/21);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19);
- Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар” у КО Корман („Сл. лист града Крагујевца”, бр. 40/21);
- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар” у КО Корман бр. 350-2466/21-XXIV од 16.12.2021. године, Град Крагујевац, Градска управа за развој и инвестиције.

Плански основ односно просторно планска, стратешка и остала документација од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар” у КО Корман:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана Републике Србије на животну средину;
- Просторни план града Крагујевца („Сл. лист града Крагујевца”, бр. 32/09) и Извештај о стратешкој процени утицаја.

Стратешка и остала значајна документација:

- Стратегија одрживог развоја Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 57/08);

Остала коришћена документација, услови и подаци:

- Услови надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења
 - Завод за заштиту природе Србије, Решење 03 бр. 021-1051/2 од 18.04.2022. године;
 - Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу, Решење бр. 562-02 од 28.03.2022. године;
 - Министарство одбране, Сектор за метријалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Обавештење бр. 6712-2 од 31.03.2022. године;
 - Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације, Мишљење бр. 217-5053/22-1 од 30.03.2022. године;
 - „Телеком Србија” а.д. Београд, Дирекција за технику, Сектор за мрежне операције, Служба за планирање и изградњу мреже, Одељење за оперативну подршку Крагујевац, Технички подаци и услови бр. 129102/2-2022 од 01.04.2022. године;
 - „Електромрежа Србије” а.д. Београд, Услови бр. 130-00-UTD-003-400/2022-002 од 05.04.2022. године;
 - „ЕПС Дистрибуција”, Огранак електродистрибуција Крагујевац, Услови бр. 131443/2 од 07.04.2022. године;
 - ЈКП „Водовод и канализација” Крагујевац, Услови бр. 4459/1 од 07.04.2022. године;
 - ЈП „Србијагас”, Организациони део Београд, Обавештење бр. 05-03-2/243 од 28.03.2022. године;
 - „Енергетика” д.о.о. Крагујевац, Услови бр. 138/22.Р.Р. од 30.03.2022. године;
 - ЈКП „Шумадија Крагујевац”, Услови бр. 1-8878 од 12.04.2022. године;
 - ЈКП „Шумадија Крагујевац”, Услови бр. 2-8473 од 08.04.2022. године;
 - ЈКП „Шумадија Крагујевац”, Услови бр. 1-8061 од 05.04.2022. године;
 - ЈП „Србијашуме”, Обавештење бр. 6252 од 28.04.2022. године;

- Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, бр. 3282/1 од 12.05.2022. године;
- Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге Београд, Обавештење бр. 1-01-3491-84/22-1 од 30.03.2022. године;
- Републички сеизмолошки завод, Услови бр. 02-154-1/2022 од 25.03.2022. године;

За израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), вредновање планираних намена са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избор најприхватљивијег решења са предлогом смерница и мера за нижи хијерархијски ниво и мера заштите животне средине и мониторинг и осталих карактеристика животне средине, коришћена је и поштована следећа законска регулатива:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20 и 52/21);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16 и 95/18 - др. закон);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр.135/04 и 36/09);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18 и 40/21);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/21);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 (др. закон) и 71/21);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС“, бр. 26/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 др. закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о шумама („Сл.гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 11/09, 20/15, 87/18 и 87/18 др. закон);
- Закон о управљању отпадом („Сл.гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 др. закон);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18);
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС - Међународни документи“, бр. 38/09);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 117/21);
- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издавање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);

- Правилник о условима које морају испуњавати прихватишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 15/12);
- Правилник о Националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/11);

Поштовани су услови и смернице остале релевантне регулативе:

- ЕУ Директива о стаништима (Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992, измењена и допуњена Директивом 97/62/EK, 2006/105/EK и Уредбом (ЕК) 1882/2003);
- ЕУ Директива о птицама (Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979, 2009/147/EC Европског Парламента и Савета од 30. новембра 2009 о очувању дивљих птица);
- ЕУ Директива о приступ јавности информацијама о животној средини (2003/4/EK);
- ЕУ Директива о учешће јавности (2003/35/E3);
- ЕУ Директива о одговорност за штету у животној средини (2004/35/CE);
- Оквирна директива о буци (2002/49/EK).

1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман и његовог односа са другим плановима и програмима

Садржај Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман урађен је у складу са одредбама и методологијом Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр.72/09, 81/09- исп., 64/10–одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13–одлука УС, 50/13–одлука УС, 98/13–одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20 и 52/21).

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА		
ТЕКСТУАЛНИ ДЕО		
ОПШТИ ДЕО		
А. УВОД		
A.1.	Повод за израду Плана	
A.2.	Правни и плански основ	
	A.2.1.	Правни основ
	A.2.2.	Плански основ
A.3.	Обухват Плана и грађевинског подручја	
	A.3.1.	Опис границе обухвата Плана
	A.3.2.	Попис парцела грађевинског земљишта изван грађевинског подручја
A.4.	Постојеће стање	
	A.4.1.	Постојећа намена површина
	A.4.2.	Постојећа саобраћајна инфраструктура
	A.4.3.	Постојећа комунална / техничка инфраструктура
ПЛАНСКИ ДЕО		
Б. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА		
B.1.	Концепција уређења и грађења	
B.2.	Намена површина и објеката	
B.3.	Услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене	
	B.3.1.	Саобраћајне површине
	B.3.2.	Инфраструктурне мреже и објекти
	B.3.2.1.	Општа правила
	B.3.2.2.	Водоснабдевање
	B.3.2.3.	Одвођење отпадних и атмосферских вода
	B.3.2.4.	Електроенергетска инфраструктура
	B.3.2.5.	Електронска комуникациона инфраструктура
	B.3.3.	Попис катастарских парцела за јавне намене
B.4.	Степен комуналне опремљености	
B.5.	Услови и мере заштите	
	B.5.1.	Услови и мере заштите природних добара
	B.5.2.	Услови и мере заштите непокретних културних добара и културног наслеђа
	B.5.3.	Услови и мере заштите животне средине и живота и здравља људи

	Б.5.4.	Урбанистичке мере за заштиту од елементарних непогода и акцидената
	Б.5.5.	Урбанистичке мере за цивилну заштиту
Б.6.		Стандарди приступачности
Б.7.		Мере енергетске ефикасности изградње
В. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА		
В.1.		Врста и намена објеката који се могу градити под условима утврђеним планом, односно врста и намена објеката чија је изградња забрањена
В.2.		Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање грађевинске парцеле
В.3.		Положај објекта у односу на регулацију и границе грађевинске парцеле
В.4.		Највећи дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле
В.5.		Највећа дозвољена спратност објекта
В.6.		Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели
В.7.		Услови и начин обезбеђивања приступа парцели и простора за паркирање возила
В.8.		Услови за прикључење на мрежу комуналне инфраструктуре
В.9.		Услови за уређење зелених површина на парцели
В.10.		Услови за реконструкцију, доградњу и адаптацију постојећих објеката
В.11.		Правила за архитектонско обликовање објеката
В.12.		Инжењерскогеолошки услови
В.13.		Локације за које је обавезна израда пројекта парцелације, односно препарцелације, урбанистичког пројекта и урбанистичко – архитектонског конкурса
Г. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА		
Д. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ		
Д.1.		Садржај графичког дела
Д.2.		Садржај документационе основе Плана
ГРАФИЧКИ ДЕО		

Циљ израде Плана детаљне регулације је дефинисање грађевинског земљишта јавних намена и одређивање намене површина, сагледавање стања постојеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре, дефинисање услова прикључења на исту, односно планирање нове потребне инфраструктуре, одређивање нивелационог и регулационог решења са правилима уређења и грађења, обезбеђење заштите животне средине.

1.1.1.1. Обухват Плана детаљне регулације

Границом Плана детаљне регулације обухваћена је површина од **8,45ha**, која се налази у оквиру КО Корман.

Граница Плана је прецизирана и дефинисана у поступку израде нацрта Плана.

Граница полази од тромеђе к.п.бр. 110, 93 и 111 КО Корман. Од те тромеђе, прати источну границу парцеле број 111 КО Корман (некатегорисани пут), у правцу југа, све до тромеђе к.п.бр. 111, 109/4 и 109/5 КО Корман. Од те тромеђе, граница прелази преко к.п.бр. 111 КО Корман, до тромеђе к.п.бр. 111, 913 и 80/2 КО Корман. Од те тромеђе, граница обухвата прати јужне границе парцела обухватајући их: к.п.бр. 80/2, 79/1, 72, 859/2, 859/1 и 859/3, све у КО Корман. Од парцеле 859/3 КО Корман, граница обухвата плана се поклапа са границом Плана детаљне регулације “Каменолом на потезу Самар у насељу Корман” у Крагујевцу (“Службени лист града Крагујевца”, бр. 6/13). Од граничне тачке код к.п.бр. 30 КО Корман, план обухвата део планираног коридора општинског пута – к.п.бр. 110 КО Корман, све до раскрснице са некатегорисаним путем – к.п.бр. 111 КО Корман и тромеђе од које је опис границе и почео.

1.1.2. Постојећа и планирана намена површина

Постојећа намена површина

У оквиру обухвата плана, налази се неизграђено земљиште које је припадало површинском копу “Самар”, које је деградирано експлоатацијом минералних сировина, рурално становање (к.п.бр. 80/1, 80/2 и 81/3 КО Корман) и пољопривредно земљиште.

Попис парцела грађевинског земљишта изван грађевинског подручја – Границом обухвата Плана детаљне регулације, у оквиру КО Корман, обухваћене су следеће:

- целе к.п.бр.: 76, 79/1, 79/2, 81/1, 81/2, 83, 84, 85, 86/1, 87, 88/1, 88/2, 89/1, 89/2, 89/3, 89/4, 90/1, 90/2, 91/1, 91/2, 92, 910, 911;
- делови к.п.бр.: 16/2, 17, 18/2, 19, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 72, 73/1, 73/2, 73/3, 74, 75, 77, 78, 82, 110, 111, 859/1, 859/2, 859/3.

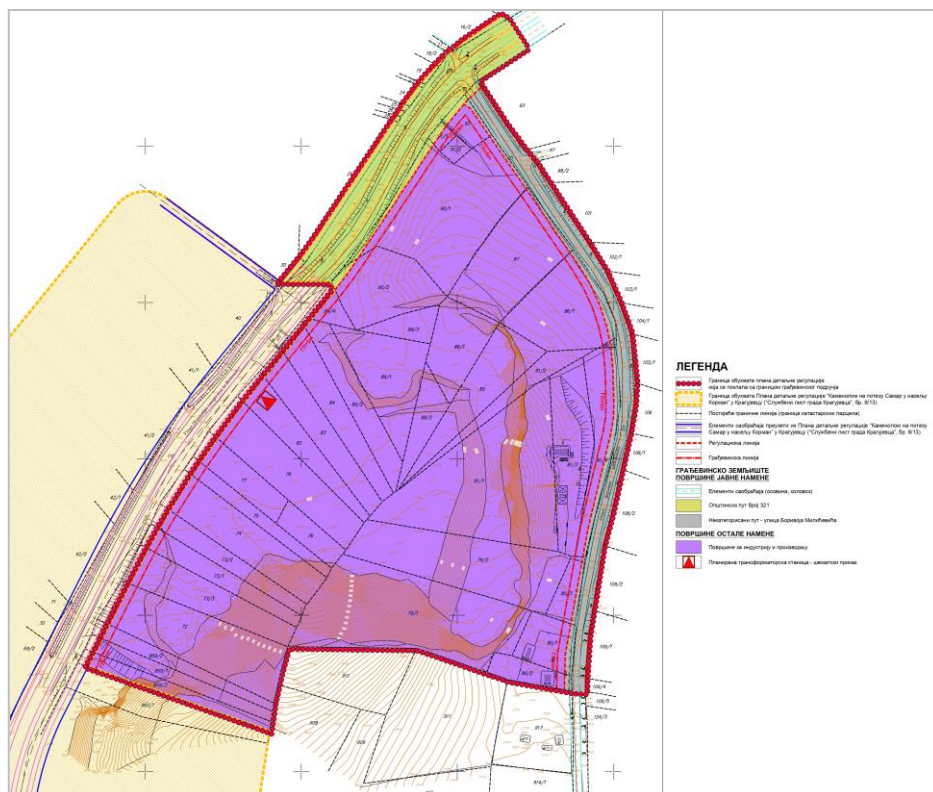
Планирана намена површина

Концепција уређења и грађења - с обзиром на то да је, у претходном периоду, завршена експлоатација минералних сировина, на предметном подручју, планирана је пренамена земљишта и формирање мање индустријске зоне “Самар”.

У циљу еколошки најприхватљивијег начина даљег коришћења земљишта, неопходно је извршити рекултивацију терена који је деградиран претходном наменом. За анализирано подручје, фебруара 2003. године израђен је Главни пројекат рекултивације површинаског копа доломитског мермера на лежишту „Самар“ у селу Корман код Крагујевца од стране РМД „ГЕОКОР-ИНЖЕНЈЕРИНГ“ Д.О.О. Београд, којим су дефинисане мере и активности за смањење деградирајућих утицаја производно – експлоатационих радова након изградње објекта и престанка експлоатације.

Рекултивација деградираних површина у обухвату Плана подразумева активности на обликовању и враћању природних функција простору пошумљавањем и затрављивањем, односно неопходно је извршити радове на техничкој и биолошкој рекултивацији. Остало земљиште у обухвату плана рационално користити за постављање индустријских објеката.

По северозападној, североисточној и источној граници Плана пролазе трасе постојећих јавних путева, који ће се реконструисати и дограђивати и омогућавају саобраћајни приступ, па нису одређени, овим Планом, коридори за нове саобраћајнице.

Слика бр. 1: Планирана намена површина у границама планског обухвата

Земљиште у граници обухвата Плана детаљне регулације, припада грађевинском земљишту, које је, према режиму коришћења земљишта, намењено за површине јавне и остале намене.

Површинама јавне намене припада:

- коридор општинског пута;
- коридор некатегорисаног пута.

Површинама осталих намена припада земљиште које је намењено за индустрију и производњу.

Табела бр. 2: Биланс намене површина

р.б.	Намена површина	Постојеће стање		Планирано решење	
		Површина (ha)	Проценат учешћа (%)	Површина (ha)	Проценат учешћа (%)
Површине јавне намене					
1	Саобраћајне површине	0,87	8	1,14	13,5
	1.1. општински пут	0,47	3	0,61	7,2
	1.2. некатегорисани пут	0,40	5	0,53	6,3
	Укупно (површине јавне намене)	0,87	8	1,14	13,5
Површине остале намене					
2	Становање	0,43	5	/	/
3	Неизграђено земљиште	4,65	57	/	/
4	Површине за индустрију и производњу	/	/	7,31	86,5
	Укупно (површине остале намене)	5,08	62	7,31	86,5
Остало земљиште					
5	Пољопривредно земљиште	2,50	30	/	/
	Укупно (остало земљиште)	2,50	30	/	/
	Укупно (обухват Плана)	8,45	100	8,45	100

1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за предметни плански документ су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман на животну средину, у складу са начелом хијерархије и координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја предметног Плана.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана Републике Србије на животну средину;
- Просторни план града Крагујевца (“Сл. лист града Крагујевца”, бр. 32/09) и Извештај о стратешкој процени утицаја;

Просторни план Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Стратешка процена утицаја Просторног плана Републике Србије – представљају хијерархијски важну

документацију вишег реда од значаја, пре свега, за опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеви ППР Србије и Стратешке процене утицаја ППРС, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљ ППРС и Стратешке процене утицаја ППРС, дефинисана је:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности и ресурса;
- унапређење управљања отпадним водама и отпадом;
- смањивање загађења и притисака од антропогених активности.

све са циљем смањивања загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеви ППРС и СПУ ППРС издвојени су:

- заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита ваздуха;
- заштита биодиверзитета и станишта;
- заштита и одрживо коришћење природних добара и предела;
- унапређење управљања отпадом (смањење количине, поновна употреба (рециклажа) и депоновање);
- веће коришћење обновљивих извора енергије (биомасе, хидроенергије, соларне, геотермалне и енергије ветра);
- смањење загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим еколошки угроженим подручјима и
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и стамбених активности на животну средину.

Просторни план града Крагујевца ("Сл. лист града Крагујевца", бр. 32/09), према Просторном плану града Крагујевца, предметно подручје је обележено као површински коп - каменолом „Самар“. С обзиром на то да је окончана експлоатација минералних сировина и да је потребно извршити пренамену земљишта у индустрију и производњу, прописано је следеће:

У одељку III.2.2.ИНДУСТРИЈА, наведено је: „Посебно су интересантни центар градске општине Страгари, централна сеоска места и сеоски центри у којима би се градили и развијали мали производни капацитети: Страгари, Јовановац, Лужнице, Драгобраћа, Горња Сабанта, Десимиrowaц, Горње Грбице, Чумић, Церовац, Рамаћа, Рогојевац, Драча, Поскурице, Грошница, Трмбас, Корман и Ресник“.

У одељку IV.ОПШТА ПРАВИЛА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ПОДРУЧЈА ГРАДА, II / СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ИЗРАДОМ НОВЕ УРБАНИСТИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, наведено је: “Израда одговарајућих урбанистичких планова предвиђена је за следећа подручја: Нове привредне зоне ван грађевинских подручја насеља, дуж главних везних праваца града са суседним општинама. Израда урбанистичких планова могућа је у свим зонама у којима се за то укаже потреба”.

У одељку IV.2.ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ПОДРУЧЈА ГРАДА, наведено је: “ПРИВРЕЂИВАЊЕ

Привредни објекти у оквиру грађевинског подручја насеља

- ОСНОВНА НАМЕНА – услуге, мешовито пословање, привређивање;
- МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ – становање, зеленило, објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре;
- НАМЕНА КОЈА НИЈЕ ДОЗВОЉЕНА – све намене чија би делатност, према процени утицаја, угрозила животну средину и основну намену са било ког аспекта, као и објекти који се, по архитектонско грађевинском смислу не уклапају у амбијент;

- минимална површина грађевинске парцеле – 400m²;
- ширина фронта грађевинске парцеле – минимално 10m;
- индекс изграђености – максимално 0,6;
- индекс искоришћености – максимално 30%;
- спратност објекта – максимално П+1+Пк;
- растојање грађевинске и регулационе линије код општинских и некатегорисаних путева – минимум 5m;
- растојање грађевинских линија од бочних и задњих граница парцеле – минимум 1/2 висине објекта, уколико је задовољен противпожарни услов;
- број паркинг места према нормативу за сваку делатност, а просечно 1ПМ/70m² корисног простора;

Привредни објекти ван грађевинских подручја насеља

- ОСНОВНА НАМЕНА – сви програми привређивања;
- МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ – услужне делатности, пословање, зеленило, објекти пратеће саобраћајне и комуналне инфраструктуре;
- степен искоришћености – максимално 50%;
- технолошке и саобраћајне површине – максимално 30%;
- зеленило – минимум 20%;
- степен изграђености – максимално 0,6;
- спратност објекта – максимално П+1+Пк;
- растојање грађевинске и регулационе линије код општинских и некатегорисаних путева – минимум 5m;
- растојање грађевинских линија од бочних и задњих граница парцеле – минимум 1/2 висине објекта, уколико је задовољен противпожарни услов;
- број паркинг места према нормативу за сваку делатност, а просечно 1ПМ/70m² корисног простора;
- оградивање парцеле према карактеру комплекса и намени објекта;
- могућа етапност реализације према сагледавању концепта целине".

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на планском подручју

1.2.1. Природне карактеристике подручја

1.2.1.1. Просторно положајне карактеристике подручја

Плански обухват, предмет Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), се налази на територији града Крагујевца, у Шумадијском управном округу.

Град Крагујевац се налази у централном делу Србије, 140 km јужно од Београда. Крагујевац је подигнут на обалама реке Лепенице, у котлини између крајњих огранака Рудника, Црног врха и Гледићких планина.

Просторно, обухват Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман се налази североисточно од градског центра Крагујевца, на удаљености од око 7,5 km.

1.2.1.2. Приказ геоморфолошких, геолошких и педолошких карактеристика терена

У геоморфолошком погледу подручје града Крагујевца је веома разноврсно. Заступљени су равничарски, брдско-планински и планински терени. Крагујевац се налази између северних падина Гледићких планина и источних падина Рудника. Планински и брдско-планински терени, заступљени по ободу, изграђени су од палеозојских и мезозојских творевина, генералног правца пружања ССЗ-ЈЈИ. Централни део одликује се благим равничарским рељефом.

Долина Лепенице, која са притокама доминира у централном делу терена, усечена је у благом рељефу изграђеном претежно од неогених седимената, са засвођеним узвишењима благих нагиба падина, прекривених делувилним седиментима.

Палеозојски кристаласт шкриљци изграђују источне делове, а уз њих се пружају издвојене зоне кристалних кречњака, кварцита и мермера. Мезозојске творевине граде централни део подручја са правцем пружања северозапад-југоисток.

Неогени седименти имају велико распрострањење. Изграђују претежно централне делове терена. Издвојени су тортон, сармат и панон. Тортон је представљен слатководним седиментима. То су лапори, лапоровити кречњаци са слојевима угља, глине и пешчари. Заступљени су на теренима западно од Угљешнице и северно од Лепенице. Квартарне творевине имају велико распрострањење. Издвојене су следеће генетске творевине: делувилни седименти (d), алувијални седименти (a) и алувијалнопролувијални седименти (arg).

При изради техничке документације, на подручју планског обухвата неопходно је спровести детаљнија инжењерскогеолошка и геотехничка истраживања у складу са важећом законском регулативом, у којој ће се дефинисати начин темељења објеката, као и остали услови за изградњу.

На територији града Крагујевца заступљено је више типова земљишта, што одговара разноврсним орографским условима терена. Формирано је седам основних типова земљишта са више подтипова и варијетета:

- алувијум-алувијално-делувилни нанос,
- смоница-смоница еродирана, смоница у огајњавању, смоница у лесиварењу,
- смоница огајњачена и смоница лесивирана,
- гајњача-гајњача плитка, гајњача у лесиварењу, гајњача лесивирана,
- подзол,
- црвеница,
- смеђа земљишта-смеђе кисело на пешчару,
- скелетоидна земљишта-смеђе скелетоидно на шкриљцу и скелетоидно на крчњаку (карст).

1.2.1.3. Приказ хидрогеолошких, хидрографских и хидролошких карактеристика подручја

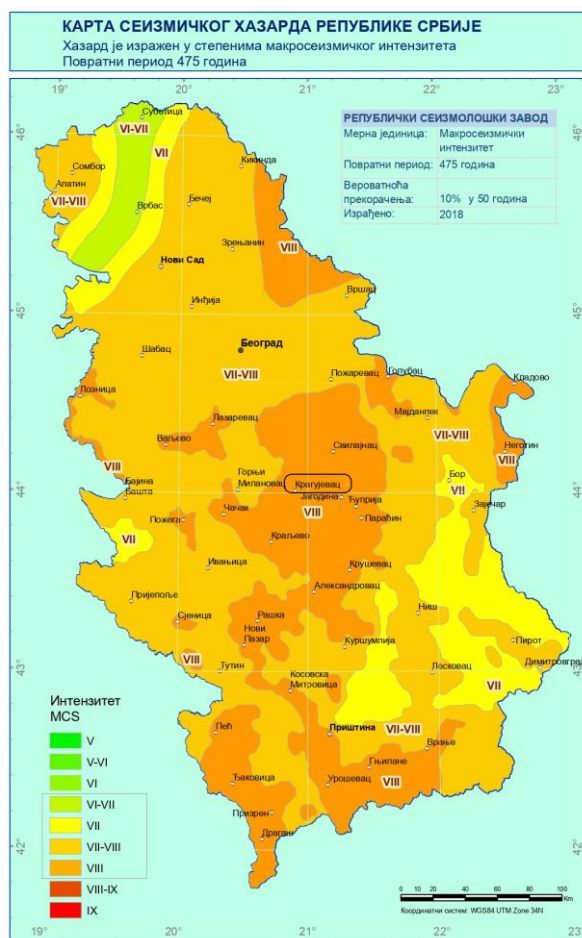
Највећа и најзначајнија река на подручју града Крагујевца је река Лепеница која припада црноморском сливу. Њен слив се простире у источном делу централне Шумадије, на површини од 638,9 km². Границе овог слива чине сливови више познатих шумадијских река: Јасенице и Раче на северу, Груже на западу, Лугомира и Белице на југу и Осанице и Грабовика на истоку. Јужну и западну границу слива Лепенице представљају Гледићке планине, односно Рудник, док се на северу и истоку простире до алувијалних равни Велике Мораве и њених притока (Раче и Јасенице). Изворишни део слива залази у планински масив Гледићких планина, а средњи и доњи део слива се налазе у Крагујевачкој и Бадњевачкој котлини.

Подземне воде налазе се на различитим дубинама. Заступљена је фреатска, субартерска и артерска издан. Фреатска издан, због хетерогеног литолошког састава има различита обележја у алувијалним равнинама, неогеним седиментима и старијим стенама. У алувијалним равнинама Лепенице издан је заступљена у заглињеним шљунковима и песковима. Издан у алувијалним равнинама храни се упијањем падавина које се излучују на њима, сливањем површинских вода са падина, дотицањем подземних вода из виших терена, а такође и речним водама. Фреатска издан у неогеним, јавља се у више слојева и на различитим дубинама. У неогеним седиментима издан је у слојевима шљунка и песка, испод којих је непропустљиви слој глине. Просечна дубина фреатске издани у неогеном терену је 12-14 m, а креће се и до 40 m. Издан у неогеном терену је збијеног типа, а због рашчлањености терена није јединствена. Издани у неогеном терену хране се углавном инфилтрацијом падавина, а на ободима и од издани са виших терена. Издани неогеног терена су слабе издашности. На то указују извори и постојећи бунари. Појава фреатске издани је ретка у старијим стенама. Издан се више јавља као локална у жицама, на већим дубинама, од 30-40 m.

1.2.1.4. Приказ постојећег стања са аспекта сеизмичности терена

На основу Услови бр. 02-154-1/2022 од 25.03.2022. године, Републички сеизмолошки завод, као и досадашње сеизмичке активности и доступних података сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), планско подручје припада зони сеизмичког интензитета 8° по скали MCS за повратни период од 475 година, што означава условну повољност из угла сеизмичности, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, односно у зони је са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и кроз трасирање коридора комуналне и техничке инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

Слика бр. 2: Карта сеизмичког хазарда Републике Србије за повратни период 475 година

1.2.1.5. Приказ стања са аспекта климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара

Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору. Просторна целина града Крагујевца припада појасу умерено континенталне климе. Зиме су релативно благе са формирањем снежног покривача од неколико десетина дана у континуитету. Лета су релативно топла и сува.

Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре, влажности и интензитета зрачења. За процену распрострања и дисперзије аерозагађења значајна је честина јављања тишине и температурних инверзија.

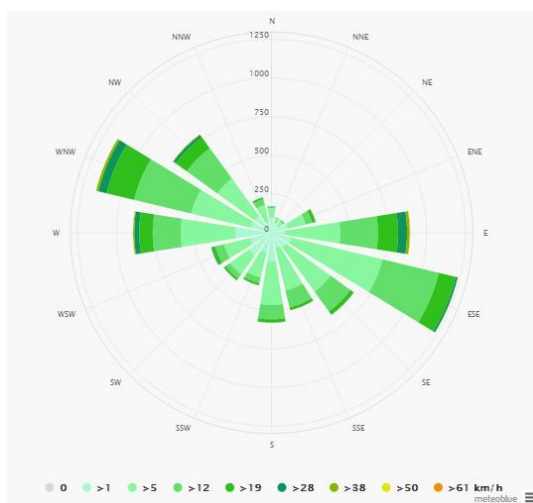
Према подацима Статистичког годишњака Србије у десетогодишњем просеку за метеоролошку станицу Крагујевац, средња годишња температура износи 10,2°C. Просечни температурни максимум је у јулу (25,4°C) а просечни температурни минимум по годинама је у јануару (-1,9°C). Апсолутна максимална температура, забележена у посматраном десетогодишњем периоду износи 38,4°C а апсолутна минимална -14,8°C (амплитуда 53,2°C).

Просечан ваздушни притисак износи 897,2 hPa. Средње годишње количине падавина износе 982,4 mm са доста неравномерном расподелом падавина у току године. Максимум падавина је у мају (98 mm), а минимални у августу (28 mm).

Укупно дана са падавинама има 153, када током дана има више од 0,1 mm атмосферских падавина. Током године има у просеку 18 дана са снежним падавинама уз знатна варирања по годинама, где је максимум износио 36 дана (1998. год.), а минимум 7 дана (2006. год.).

Према примењеној скали од 1 до 10, изразито облачних дана има 108, када је облачност већа од 8. Сунчаних дана је у просеку 58, када је облачност мања од 2.

Јаки ветрови ветрови нису карактеристични на подручју града Крагујевца. За предметно подручје одређене су суме и учесталости за осам смерова за годину. За сваки смер одређена је просечна јачина. Добијени резултати релативне учесталости и средње брзине приказани су ружом ветрова. У току године преовладавају северозападна и југоисточна компонента, док су најјачи југоисточни. За већи број дана у току године карактеристичне су тишине. На територији Крагујевца се бележи велики број тишина (442‰) током године. Њих највише има у септембру и октобру (477-473‰), док их је најмање у марту (320‰). Интензитет ветрова који дувају је слаб а просечна брзина је од 1,3 до 2,3 m/s.

Слика бр. 3: Ружа ветрова - град Крагујевац (<https://www.meteoblue.com>)

1.2.1.6. Приказ стања заштићених природних добара

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије о условима заштите природе 03 бр. 021-1051/2 од 18.04.2022. године, у границама Плана детаљне регулације нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите. Такође, истим условима је констатовано да се планско подручје не налази у границама Еколошки значајних подручја Еколошке мреже Републике Србије.

Условима је дефинисана обавеза, да ако се у току извођења радова наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и друго) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да обавести ресорно Министарство заштите животне средине и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

1.2.1.7. Приказ културних добара

На основу увида у постојећу документацију и према Условима Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу бр. 562-02/1 од 26.04.2022. године, утврђено је да се у близини планског обухвата налази локалитет Самар. На самом локалитету регистрован је културни слој у коме се проналазе трагови и остаци једног бронзанодопског насеља и поседује све битне карактеристике насеобина типа градина.

У границама подручја Плана детаљне регулације, обавезно је поштовање Члана 109. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др.закон, 99/11 – др.закон, 6/20 - др.закон и 35/21 - др.закон) који гласи: „Уколико се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за

заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен“.

1.2.1.8. Приказ стања изгледа предела и пејзажа

Стање у простору, са аспекта предеоних и пејзажних карактеристика и вредности просторне целине и визуелних утицаја, представља важан фактор са аспекта сагледивости и утицаја на локално становништво и остале кориснике простора.

Утицај на изглед предела и пејзажа зависи од начина коришћења земљишта планског подручја и топографских карактеристика подручја као и од положаја рецептора и његове осетљивости.

У обухвата плана, налази се неизграђено земљиште које је припадало површинском копу „Самар“ које је деградирано експлоатацијом минералних сировина и пољопривредно земљиште.

На планском подручју нису идентификовани и издвојени посебни и значајни предеони типови, са аспекта очувања посебно вредних састојина вегетације и геолошког наслеђа. На основу анализе природних и стечених карактеристика може се извести закључак да предеона целина не представља област изразито вредних и значајних пејзажних квалитета.

1.2.2. Приказ стања животне средине

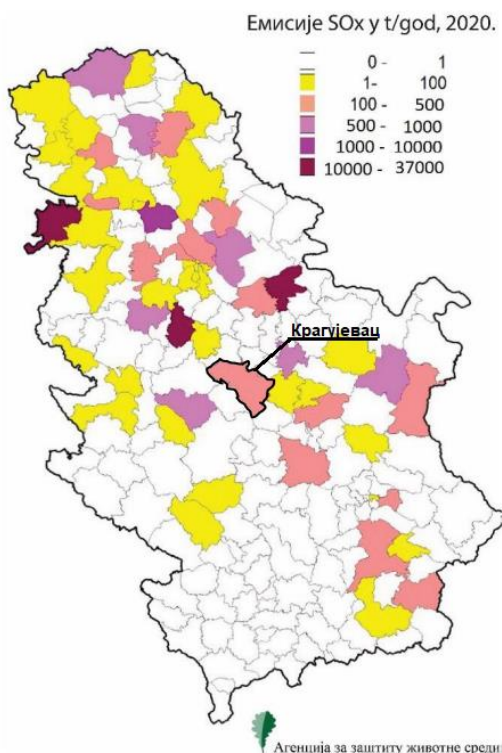
1.2.2.1. Квалитет ваздуха

Оцена стања животне средине подразумева идентификовање постојећих извора загађивања који утичу на промену квалитета стања појединих елемената (вода, ваздух, земљиште), као и на животну средину у целини.

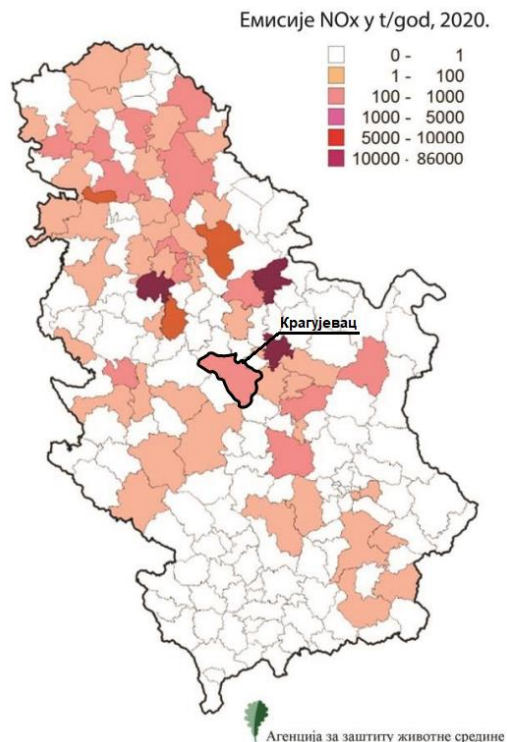
Квалитет и степен загађења ваздуха се прати на територији града Крагујевца, али у току поступка стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације нису вршена мерења и мониторинг квалитета ваздуха на предметном простору.

Сви извори загађења су сврстани према физичким и просторним карактеристикама у три основне категорије извора (тачкасти, површински и линијски), а према врсти загађујућих материја на изворе са продуктима сагоревања фосилних горива и на индустријске изворе. Тачкасти извори представљају изоловане тачке са великом емисијом загађујућих материја (индустријски погони, топлане, котларнице) или индустријске погоне са одређеним специфичним технологијама производње. Површински извори представљају групу одређеног броја малих извора, распоређених по одређеним зонама. То су простори са ложиштима за загревање стамбених објеката или подручја на којима је заступљен аутомобилски саобраћај са малом густином. Линијски извори загађења представљају друмски, железнички и авио саобраћај.

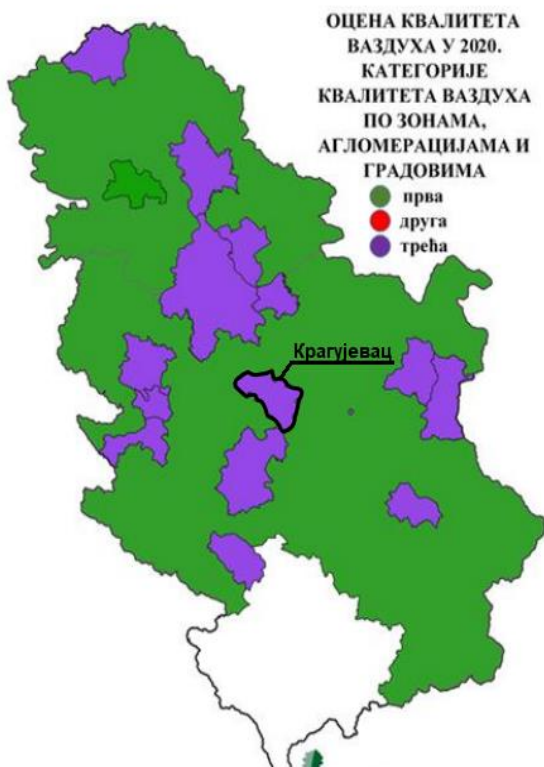
На основу годишњег извештаја о стању квалитета ваздуха у Републици Србији из 2020. године, Агенције за заштиту животне средине, урађена је анализа емисије загађујућих материја (емисија оксида сумпора и емисија оксида азота). На следећим Сликама дата је просторна расподела емисије оксида сумпора и азота у Републици Србији.

Слика бр. 4: Просторна расподела емисије оксида сумпора по општинама, са назначеним градом Крагујевац (Извор:Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Р.Србији за 2020. годину)

Слика бр. 5: Просторна расподела емисије оксида азота по општинама, са назначеним градом Крагујевац (Извор:Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Р.Србији за 2020. годину)

Слика бр.6: Оцена квалитета ваздуха у 2020. години

На основу просторне расподеле емисије оксида сумпора, као и емисије оксида азота може се закључити да у граду Крагујевцу прекорачене граничне вредности емисије ових оксида.

Оцена квалитета ваздуха, по зонама и агломерацијама, за 2020. годину, приказана је графички (Слика бр. 5). Тако извршена категоризација представља званичну оцену квалитета ваздуха за 2020. годину и она гласи:

- I категорија, чист ваздух или незнатно загађен ваздух (где нису прекорачене граничне вредности нивоа ни за једну загађујућу материју);
- II категорија, умерено загађен ваздух у 2020. години није био ни у једној агломерацији;
- III категорија, прекомерно загађен ваздух (где су прекорачене граничне вредности, ГВЕ, за једну или више загађујућих материја).

На основу овако извршене категоризације може се закључити да град Крагујевац и подручје средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман припада III категорији.

1.2.2.2. Квалитет вода, површинских и подземних

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине.

У обухвату Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман нема нема површинских водотокова. Реке Лепеница се налази на удаљености од око 200 m западно од планског подручја.

Подземне воде на анализираном подручју нису контролисане и не постоје подаци о стању и квалитету тог сегмента животне средине.

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, спречавање загађења, површинских вода, подземних вода и обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

1.2.2.3. Квалитет земљишта

Земљиште, као важан ресурс и медијум животне средине представља важан индикатор стања животне средине.

Као последица функционисања каменолома „Самар“, у претходном периоду, земљиште у обухвату Плана је у највећој мери деградирано.

С обзиром на то да је окончана експлоатација минералних сировина Планом детаљне регулације је планирана пренамена земљишта у индустрију и производњу и санација деградираних површина.

1.2.3.4. Приказ постојећег стања емисије буке у животној средини

Градска управа Крагујевца спроводи, преко овлашћених стручних организација, систематско праћење нивоа буке, које је ограничено на градско подручје града Крагујевца. На подручју у обухвату Плана нису вршена мерења нивоа буке и резултати за то подручје не постоје.

У претходном периоду, бука била је пратећа појава површинске експлоатације камена.

Анализом стања на терену, бука се јавља као последица саобраћајних активности функцији у пољопривредних активности у непосредном окружењу (пољопривредна механизација, меродавна теретна возила) и индустријских процеса.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима методама за оцењивње индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр.75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према наведеној Уредби допуштени ниво буке по зонама намене дат је у Табели бр.3.

Табела бр.3: Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

зона	Намена простора	Дозвољени ниво буке dB(A)	
		За дани и вече	За ноћ
1.	Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечија игралишта	60	50

5.	Градски цетар, занатско, трговачко, административно управна зона са становима, зона дужа аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	

1.2.3. Насељеност, изграђеност локације, демографске карактеристике непосредног и ширег окружења

Демографске карактеристике града Крагујевца, као општи показатељ насељености у ширем окружењу предметног комплекса, могу се приказати на основу резултата Пописа становништва (Билтен, Републички завод за статистику, Београд, 2011.године). На основу резултата Пописа из 2011. године у граду Крагујевцу је било 177.468 становника.

Подручје обухвата Плана је највећим делом ненасељено, осим индивидуалних објеката становања на кп.бр. 80/1, 80/2 и 81/3 КО Корман.

1.3. Приказ постојећег и планираног стања инфраструктурне опремљености у обухвату Плана детаљне регулације

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

По северозападној граници Плана пролази траса општинског пута бр. 321 Маршић-Корман-Ботуње (који се налази на к.п.бр. 110 КО Корман), а по североисточној и источној граници Плана пролази траса некатегорисаног пута (улица Боривоја Милићевића, која се налази на к.п.бр. 111 КО Корман).

Општински пут је изведен са две возне траке (по једна трака за сваки смер) и са просечном ширином коловоза 5,5-6 m, док некатегорисани пут има ширину коловоза од 3,5-4 m.

Према Плану детаљне регулације „Каменолом на потезу Самар у насељу Корман” у Крагујевцу („Сл. лист града Крагујевца”, бр. 6/13), планирана је реконструкција деонице општинског пута бр. 321, тако да попречни профил садржи две коловозне траке по 7 m (2x3,5 m) и разделно острво ширине 3 m, а уз ивице коловоза, планирана је изградња обострано зеленог појаса ширине 3 m и пешачких површина ширине 3,5 m. У делу подручја овог Плана, где се налази траса општинског пута, планиран је исти профил предметног пута.

Планирана је реконструкција некатегорисаног пута, у обухвату овог Плана, тако да ширина коловоза износи 6,0 m.

1.3.2. Водоводна инфраструктура

У коридору некатегорисаног пута, положена је постојећа градска водоводна мрежа Ø63mm.

Планирана је реконструкција постојеће водоводне мреже (пречника не мањег од Ø100mm) и евентуална нова изградња, а у циљу да се обезбеди поуздано и нормално водоснабдевање предметног подручја. До изградње градске водоводне мреже, снабдевање објеката водом обезбедити из локалних извора снабдевања – бунара избушених на предметном подручју и/или резервоара.

Тачне локације бунара биће дефинисане техничком документацији, након одговарајућих истраживања. Око изворишта водоснабдевања (бунара) успоставити зоне санитарне заштите (према важећим прописима о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања).

Водоводну мрежу планирати у коридору пешачких стаза или поред коловоза саобраћајница, на 0,5-1,0 m у односу на ивицу коловоза. Димензије водоводне мреже

треба да задовоље потребе за питком водом свих планираних корисника у склопу предметног подручја, као и противпожарне потребе. Дубина укопавања водоводне мреже мора да обезбеди слој земље од најмање 1,0 m тла изнад коте горње изводнице цеви (минимална дубина полагања цевовода је 1,2 m). У случају да је за потребе водоснабдевања, као и за снабдевање инсталације хидрантске мреже предвиђена подземна вода из бушеног бунара, прилив воде у бунар мора се доказати пробним црпљењем воде у најнеповољније време после сушног периода.

Ако се потребна количина воде не може обезбедити из једног или више бунара предвидети изградњу резервоара. Потребан капацитет - запремину резервоара одредити у складу захтевима који су дефинисани важећим правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара, а дозвољено је и постављање резервоара за остале потребе.

Карактеристике објеката водоводне мреже дефинисати кроз израду техничке документације.

1.3.3. Канализациона инфраструктура

На Планском подручју није изграђена јавна градска мрежа фекалне канализације.

С обзиром на то да је планско подручје удаљено од градских система канализације санитарно-фекалних и атмосферских вода, планирана је изградња независног, сепаратног система канализационе мреже за:

- санитарно-фекалне воде;
- атмосферске воде, и то:
 - условно чисте атмосферске воде;
 - запрљане/зауљене атмосферске воде (са паркинг површина, саобраћајница, манипулативних платоа).

Санитарно-фекалном канализацијом треба омогућити одвођење употребљених вода, путем канализационих колектора до локације водонепропусне септичке јаме / или био-јаме / или ППОВ одговарајућег капацитета.

Условно чисте атмосферске воде са кровова објекта прихватају се олуцима, који се изливају на околни терен. Уређење терена планирати тако да је могуће одвођење свих атмосферских вода у земљане, односно зелене површине.

Запрљане/зауљене атмосферске воде (одводњавање са путева, платоа, паркинга), одводе се системом затворене атмосферске канализације, са сливницама и каналима са решеткама. Зауљена канализација се доводи до сепаратора масти и уља, смештених у зеленим површинама. Од сепаратора, пречишћена атмосферска канализација се одводи у реципијент.

Уколико се одговарајућим прорачунима покаже да је неопходно, могућа је изградња и ретензије за атмосферске воде. Карактеристике свих хидротехничких инсталација и грађевина дефинишу се кроз израду техничке документације, у сарадњи и према условима надлежних институција.

Мрежу санитарно-фекалне канализације пројектовати од канализационих цеви одговарајућег профила. Код канализационе мреже не треба усвајати колекторе мањих пречника од Ø250mm санитарно-фекалну канализацију, односно Ø300mm за атмосферску канализацију.

Минимална дубина укопавања канализационог колектора прописује се из разлога њихове заштите од мраза најмање:

- 0,8 m ради заштите од саобраћајних потреса;
- 1,0 до 1,5 m, да се и са најнижег пода у подручју може употребљена вода одвести гравитационо до уличног канала.

На местима промене праваца као и на правцима на максималној дужини од око 160Д предвиђа се изградња ревизионих шахтова. За висинске разлике између дна доводне цеви и дна шахта до 1,5 m предвиђен је уобичајени каскадни шахт, у коме се вода слободно излива из доводне цеви. За савлађивање већих висинских разлика користи се шахт са изливном лулом, тако да се један део воде улива у шахт преко ње, док се други део слободно излива. Ако није могуће гравитационо одвођење отпадне воде, предвиђена је изградња црпних станица шахтног типа.

Запремина непропусне септичке јаме рачуна се према потрошњи воде и времену трајања процеса, а непропусне септичке јаме поставити:

- мин. 2 m од оgrade комплекса;
- мин. 5 m од објекта;
- мин. 20 m од бунара.

Дозвољено је, уколико се то покаже као оправдано, уместо непропусне септичке јаме, изградити био-јаме или ППОВ одговарајућег капацитета.

Димензионисање атмосферске канализације извршити у складу са хидрауличким прорачуном, а на бази специфичног отицаја.

1.3.3. Електроенергетска инфраструктура

У планском подручју се налази постојећа нисконапонска електроенергетска мрежа, која се напаја из трансформаторске станице (ТС) 200220.

Електроенергетска инфраструктура, на планском подручју, се мора развијати сразмерно потребама за електричном енергијом и снагом, потребама за повећање поузданости и квалитета напајања потрошача електричном енергијом и побољшања економичности рада електродистрибутивног система.

За потребе снабдевања електричном енергијом, у планском подручју треба изградити нову трансформаторску станицу (ТС) 10/0,4 kV, а напајање нове ТС обезбедиће се изградњом подземног кабловског вода или далековода, а у складу са условима надлежне институције.

Дистрибутивне ТС градити у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног електродистрибутивног предузећа.

1.3.4. Телекомуникациона инфраструктура

У обухвату Плана се налази постојећа електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура, подземна и надземна.

У површинама јавне намене, планирано је полагање каблова електронске комуникационе (ЕК) инфраструктуре.

Планирани су коридори за развој ЕК инфраструктуре и припадајућих објеката. Планирано је постављање мултисервисних приступних платформи, као и друге ЕК опреме у уличним кабинетима, у склопу децентрализације ЕК мреже. Локације нових уличних кабинета су условљене планираном изградњом објеката и биће дефинисане када постојећа ЕК мрежа не буде могла да задовољи потребе корисника. Децентрализација мреже подразумева скраћење претплатничке петље по бакарним кабловима и даљу изградњу оптичких каблова у оквиру приступне мреже, што ближе корисницима. На трасама планираних ЕК каблова, приликом извођења радова у јавним саобраћајницама и пешачким стазама, треба постављати PVC цеви Ø110mm, на местима укрштања траса са коловозом, као и испод бетонских и асфалтних површина, како би се избегла накнадна раскопавања. Уколико се врши реконструкција постојећих или изградња нових јавних саобраћајница и пешачких стаза, пре изградње ЕК инфраструктуре, планирано је полагање одговарајућих цеви за накнадно провлачење каблова ЕК инфраструктуре.

1.4. Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима

Подручје Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман које је предмет Стратешке процене утицаја на животну средину, односно еколошке анализе и вишекритеријумског вредновања постојећег и планираног стања, налази се у просторној целини са значајним негативним утицајима на медијуме животне средине у постојећем стању, пре свега због деградираних површина насталих експлоатацијом минералних сировина.

За оцену стања животне средине извршена је процена на основу постојећег стања, постојећих намена и садржаја, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине и ограничења, услова надлежних институција, постојеће планске и остале документације, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

Земљиште, ваздух, воде су медијуми животне средине, потенцијално, директно и индиректно били изложени утицајима, због претходне намене простора, односно активности услед експлоатације површинског копа. При планираној урбанистичкој и еколошкој санацији простора и пренамени, потребно је применити мере превенције, санације, спречавања и минимизирања свих потенцијално негативних утицаја на животну средину. Посебне мере заштите су обавезне како би се предупредили потенцијално негативни утицаји и ефекти на животну средину и здравље људи у њој. Заштита животне средине у Плану обухвата:

- план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних промена намена простора у циљу одрживог развоја планског обухвата,
- план мера за унапређење и побољшања стања животне и друштвене средине,
- план мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине.

Опште смернице за провођење поступака при имплементацији Плана у циљу заштите простора и животне средине, обавезује носиоце свих планираних пројекта и планираних промена, да изврши поступак процене утицаја на животну средину за сваки планирани пројекат, који представља или може представљати извор нарушавања еколошке равнотеже, или може утицати на здравље локалног становништва и свих корисника простора или може утицати на традиционалне навике и вредности локалног становништва.

План мера за унапређење и побољшања стања, обухвата мере инфраструктурног уређења и комуналног опремања анализираног подручја, посебно зоне, целине и локације планираних промена на које реализација може утицати.

План мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине, обухвата поштовање и примену мера за заштиту ваздуха, подземних вода, земљишта од загађивања директног и индиректног угрожавања.

Анализом постојећих и потенцијалних, синергетских и кумулативних утицаја и конфликта намена у границама Плана и постојећих могућности и условљености из документације вишег реда, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља основ за организацију еколошких зона у оквиру просторно-еколошке целине са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

1.5. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу постојећег стања, постојећих намена и садржаја, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине, потенцијала и ограничења, услова надлежних институција, постојеће документације, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман разматрани су потенцијални утицаји у процесу пренамене предметног простора и избор најприхватљивијих намена и делатности.

На простору обухваћеном Планом детаљне регулације су вреднована и разматрана следећа питања стања животне средине:

- емисија загађујућих материја у ваздух,
- стање и квалитет подземних вода,
- ниво буке и вибрација,
- управљање отпадом и отпадним водама,
- управљање акцидентима.

На основу постојећих еколошких конфликта намена и активности у простору у обухвату Плана детаљне регулације, непосредном и ширем окружењу и постојећих условљености стањем на терену, условљености документације вишег реда и ширег простора, обавезујућих услова надлежних институција и ималаца јавних овлашћења, као и захтева свих заинтересованих страна, постојећих и будућих корисника простора, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

Разматрани су проблеми и постојећи еколошки конфликти у границама планског документа, однос Плана и окружења, односно утицаји Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Плана.

Анализом постојећих и потенцијалних, синергетских и кумулативних утицаја и конфликта у границама Плана, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља основ за организацију еколошке целине са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине и здравља становништва од негативних утицаја загађења и потенцијалних еколошких удеса.

1.6. Приказ варијантних решења Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман

У процесу израде Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике планског обухвата, постојећа намена простора, створени услови настали као последица свих делатности, досадашњи начин коришћења простора, постојеће стање животне средине и еколошки услови у простору;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености и уређености подручја, постојећи начин коришћења природних ресурса;
- услови ималаца јавних овлашћења и надлежних институција у поступку израде Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања у простору планског обухвата, планирана намена, са предложним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Плана детаљне регулације, све прописане смернице и мере заштите

животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене, односно планиране пренамене земљишта и формирање мање индустријске зоне „Самар”.

Стратешком проценом утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман на животну средину разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта I** - да се План детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у усвојеним границама планског документа;
- **Варијанта II** – да се План детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана детаљне регулације на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања, постојеће и планиране намене, садржаја и функција простора, циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана.

1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман

Варијантно решење не усвајања Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман (Варијанта I), може за последицу имати:

- нарушавање основног концепта дугорочног одрживог развоја и стратешких смерница развоја предметног подручја;
- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- могућа непланска реализација појединачних пројеката и делатности на локацији које не испуњавају претходне услове заштите простора и животне средине;
- непоштовање обавезујућих смерница и мера планова вишег реда за уређење и грађење на подручју Плана;
- непоштовање мера обавезног инфраструктурног и комуналног опремања и уређења,
- недовољну и неадекватну инфраструктурну опремљеност подручја Плана;
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу.

1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“

Варијантно решење усвајања и реализације (имплементације) Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ (Варијанта II), представља механизам управљања простором и животном средином и омогућава:

- поштовање урбанистичких параметара, правила уређења и правила грађења, смерница за планове заштите од удеса, обавезних мера заштите простора, заштите здравља становништва, заштите и мониторинга животне средине;
- остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја;
- поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу;
- планску реализацију промена, односно пренамене земљишта и формирање мање индустријске зоне „Самар”, који су у складу са чистијом, еколошки безбеднијом технологијом у обухвату Плана, у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва;
- оптимално инфраструктурно и комунално опремање и уређење планског подручја, али и шире просторне целине;

- планску, еколошку прихватљиву реализацију промена, односно пренамене земљишта и формирање мање индустријске зоне „Самар“, у складу са посебним условима заштите животне средине, заштите ваздуха, воде и земљишта од загађивања, заштите од прекомерне буке и потенцијалних акцидената;
- контролисано управљање отпадним водама, комуналним, технолошким и атмосферским у обухвата Плана;
- контролисано управљање отпадом у обухвату Плана;
- успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке.

Избор Варијанте II, усвајање Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“, представља најбоље понуђено решење са аспекта управљања простором, заштите природних ресурса и животне средине (квалитета површинских и подземних вода, ваздуха, земљишта), у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја. Предлог Плана је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору планског обухвата.

1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине

У поступку процене стратешких утицаја Плана и планских решења, разматрана су варијантна решења (усвајање и не усвајање Плана) како би се извршило поређење и вредновање за избор боље понуђене варијанте са аспекта заштите простора и животне средине. Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

- могућности успостављања интегралне контроле у простору,
- могућности реализације планиране промене, односно пренамене земљишта и формирање мање индустријске зоне „Самар“, на принципима одрживости и економске и еколошке прихватљивости,
- могућности контроле, мониторинга и заштите животне средине.

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности - медијуме животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште),
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности),
- инфраструктурну и комуналну опремљеност планског подручја,
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- примену мера за отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;
- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

Табела бр. 4: Поређење варијантних решења

ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА	Одрживи развој планског подручја	
	Позитивни	Негативни
Варијанта I	Задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја	Не постоји могућност даљег планског развоја Опасност од појаве непланских, неконтролисаних интервенција у простору Опасност од појаве неконтролизованог

		и нерационалног коришћења земљишта и угрожавања животне средине
Варијанта II	Остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја Поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу; Планска реализација промена, односно пренамене земљишта и формирање мање индустријске зоне „Самар“, која је у складу са чистијом, еколошки безбеднијом технологијом у обухвату Плана, у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва Оптимално инфраструктурно и комунално опремање и уређење планског подручја, али и шире просторне целине; Планска, еколошка прихватљива реализација планиране промене, односно пренамене земљишта и формирање мање индустријске зоне „Самар“, у складу са посебним условима заштите животне средине, заштите ваздуха, воде и земљишта од загађивања, заштите од прекомерне буке и потенцијалних акцидената; Контролисано управљање отпадним водама, комуналним, технолошким и атмосферским у обухвата Плана; Контролисано управљање отпадом у обухвату Плана; Успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке	Земљиште је припадало површинском копу „Самар“, које је деградирано експлоатацијом минералних сировина, планираном пренаменом земљишта, намењено је за индустрију и производњу. Промене предеоних карактеристика, односно трансформацију из површинског копа „Самар“ у мању индустријску зону „Самар“ (визуелне и предеоне промене у простору) Промена, у мањој мери, традиционалних навика локалне заједнице

1.7. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима

У поступку израде Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман и Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације Индустијске зоне Самар“ у КО Корман (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана), обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, имаоцима јавних овлашћења, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Консултације су обављене и прибављени су услови, мишљења и сагласности следећих надлежних и заинтересованих институција, органа, организација, ималаца јавних овлашћења:

- Завод за заштиту природе Србије, Решење 03 бр. 021-1051/2 од 18.04.2022. године;
- Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу, Решење бр. 562-02 од 28.03.2022. године;
- Министарство одбране, Сектор за метријалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Обавештење бр. 6712-2 од 31.03.2022. године;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације, Мишљење бр. 217-5053/22-1 од 30.03.2022. године;
- „Телеком Србија“ а.д. Београд, Дирекција за технику, Сектор за мрежне операције, Служба за планирање и изградњу мреже, Одељење за оперативну подршку Крагујевац, Технички подаци и услови бр. 129102/2-2022 од 01.04.2022. године;
- „Електромрежа Србије“ а.д. Београд, Услови бр. 130-00-UTD-003-400/2022-002 од 05.04.2022. године;
- „ЕПС Дистрибуција“, Огранак електродистрибуција Крагујевац, Услови бр. 131443/2 од 07.04.2022. године;
- ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац, Услови бр. 4459/1 од 07.04.2022. године;
- ЈП „Србијасна“, Организациони део Београд, Обавештење бр. 05-03-2/243 од 28.03.2022. године;
- „Енергетика“ д.о.о. Крагујевац, Услови бр. 138/22.Р.Р. од 30.03.2022. године;
- ЈКП „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-8878 од 12.04.2022. године;
- ЈКП „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 2-8473 од 08.04.2022. године;
- ЈКП „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-8061 од 05.04.2022. године;
- ЈП „Србијашуме“, Обавештење бр. 6252 од 28.04.2022. године;
- Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, бр. 3282/1 од 12.05.2022. године;
- Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге Београд, Обавештење бр. 1-01-3491-84/22-1 од 30.03.2022. године;
- Републички сеизмолошки завод, Услови бр. 02-154-1/2022 од 25.03.2022. године.

Све консултације и услови имаоца јавних овлашћења су релевантни за процес Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман на животну средину и израду Стратешке процене утицаја, а услови и мере надлежних органа, институција, предузећа, ималаца јавних овлашћења су, кроз процес процене, вредновани и имплементирани у планска решења и Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

2.0. Општи и посебни циљеви и индикатори Стратешке процене утицаја

Стратешки циљеви заштите животне средине су, пре свега, очување еколошког интегритета, капацитета и квалитета простора, односно заштита животне средине, одрживо и рационално коришћење расположивих природних ресурса и створених вредности на подручју планског документа и просторној целини којој припада.

Стратегија коришћења, уређења и заштите простора у границама Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, на територији града Крагујевца, огледа се у детаљној планској организацији и уређењу, кроз вредновање капацитета простора, однос постојећих ограничења и ограничења планиране намене, односно планиране индустријске зоне и пратећих садржаја на еколошки најприхватљивији начин.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину, дефинисани су и изведени из општих и посебних циљева и захтева заштите простора и животне средине утврђених у плановима и секторским документима вишег реда, доступне документације просторног уређења, инфраструктурног и комуналног опремања од значаја за ово подручје, услова имаоца јавних овлашћења и институција, као и значајних питања, постојећих просторних и еколошких проблема у обухвату Плана.

Еколошком проценом Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, у циљу остваривања општих и посебних циљева заштите простора и животне средине, је обезбеђен приказ утицаја планиране намене на животну средину, као и смернице за даље поступање при имплементацији Плана.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр.134/04 и 88/10), Члану 14., општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на националном и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради Стратешке процене.

2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја

Општи циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, се дефинишу на основу смерница, захтева и циљева заштите животне средине проистеклих из стратешких и планских докумената вишег реда, постојећег стања и капацитета простора и захтева за управљање животном средином за планирани развој планског подручја. Стратешки циљеви заштите животне средине, дати одредбама планова вишег реда, представљају полазне основе за дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја, као интегралног дела предметног планског документа, представљају хијерархијски условљене опште циљеве планске документације вишег реда и ширег подручја и обухватају:

- квалитет ваздуха;
- квалитет вода-површинских и подземних;
- квалитет земљишта;
- стање буке;
- управљање отпадом;
- заштиту од удеса и удесних ситуација;

Општим циљевима је постављен оквир за дефинисање заштите простора, животне средине и здравља становништва, односно заштита кључних чинилаца животне средине

од загађивања и деградације. Дефинисање посебних циљева и избор индикатора за мерење и праћење њиховог остваривања представља услов управљање животном средином, контролу у простору за стварање услова одрживог просторног, функционалног и еколошки прихватљивијег развоја подручја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

2.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман на животну средину, утврђени су на основу анализе стања животне средине, значајних и битних питања, проблема, ограничења и потенцијала подручја Плана, као и приоритета за решавање еколошких проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Еколошки одговорно планирање и коришћење простора у обухвату представља услов превентивне заштите и побољшања стања у простору и животној средини. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман дефинисани су у складу са општим циљевима заштите животне и друштвене средине, у складу са специфичностима планског подручја и обухватају:

- спречавање/смањење емисија у ваздух (спречавање емисија загађујућих материја и суспендованих честица у ваздух изнад граничних вредности, смањење емисија гасова стаклене баште, смањење/ублажавање степена изложености становништва загађеном ваздуху);
- инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са захтеваним капацитетима и планираним наменама);
- спречавање емисија у воде (забрана изливања, просипања, упуштања загађујућих материја, непречишћених отпадних вода у површинске воде и подземне воде);
- спречавање емисија на/у земљиште (забрана депоновања опасног отпада и штетних материја на земљишту и спречавање контаминације земљишта);
- смањење изложености становника и свих корисника простора повишеним нивоима буке;
- управљање отпадом (управљање свим врстама и категоријама отпада-комуналним, опасним, неопасним, управљање историјским отпадом, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену);
- управљање ризицима (обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидената и удеса на планском подручју);
- максимално ублажавање негативних утицаја постојећих и планираних намена на визуелну перцепцију;
- успостављање система контроле животне средине (део мреже мониторинга);
- доступност информација о стању животне средине.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја омогућавају формирање еколошке матрице за планирану намену простора у обухвату Плана детаљне регулације на принципима одрживости и еколошке прихватљивости.

2.3. Избор индикатора

Избор индикатора Стратешке процене врши се на основу карактеристика простора и стања животне средине у границама Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, у складу са Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/11). Избор индикатора заснован је на концепту „узрок-последича-одговор“:

- индикатори „узрока“ означавају антропогене активности, процесе и односе који утичу на животну средину;

- индикатори „последица” означавају стање животне средине;
- индикатори „одговора” дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена „последица” по животну средину.

Дефинисани индикатори представљају квалитативне показатеље на основу којих се прати степен достигнутоги постављених циљева. Дефинисаним индикаторима Стратешке процене утицаја добијају се подаци о:

- стању у границама еколошке целине;
- квалитету ваздуха;
- квалитету површинских и подземних вода и управљању отпадним водама;
- стању и квалитету земљишта;
- управљању отпадом;
- управљању отпадним водама;
- стању буке;
- инфраструктурној и комуналној опремљености подручја.

На основу дефинисаних циљева, извршен је избор индикатора за поступак Стратешке процене утицаја и Извештаја о СПУ.

Табела бр. 5: Приказ рецептора животне средине, циљева СПУ и избор индикатора

Рецептори животне средине	Посебни циљеви	Избор индикатора
ВАЗДУХ (заштита квалитета ваздуха)	Спречавање емисија загађујућих материја у ваздух изнад граничних вредности (смањити ниво емисије загађујућих материја у ваздух до прописаних ГВЕ)	Број дана са прекораченим ГВЕ за загађујуће материје (SO ₂ , NO ₂ , HCl, H ₂ SO ₄ , PM ₁₀ , PM _{2.5})
	Смањити емисију гасова стаклене баште	Емисија CO ₂ (%)
	Смањити степен изложености становништва загађеном ваздуху	Број становника изложених загађењима ваздуха Број људи оболелих од болести респираторних органа
	Унапредити енергетску ефикасност	Процентуални удео коришћења еколошки прихватљивих горива/енергената
ВОДЕ (заштита квалитета површинских вода)	Очување квалитета површинских и подземних вода	Квалитет површинских и подземних вода % Генератора отпадних вода прикључених на уређаје

(заштита квалитета подземних вода)	Обезбеђивање захтеваног квалитета отпадних вода пре упуштања у реципијент	(постројења) за пречишћавање отпадних вода Број уграђених уређаја за пречишћавање вода Квалитет пречишћених отпадних вода
ЗЕМЉИШТЕ (заштита земљишта)	Спречавање емисије штетних материја и контаминације земљишта	Проценат контаминираних површина Квалитет земљишта
	Ревитализација (ремедијација) и унапређење стања животне средине на деградираним локацијама и зонама	Заступљеност и процентуално учешће ревитализованих зона и површина
БУКА	Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке	Број људи изложених повећаном нивоу буке Број постојећих и потенцијалних извора буке Број мерних места
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ (управљање свим врстама и категоријама генерисаног отпада - опасним и неопасним)	Организован и контролисан систем управљања отпадом за сваки Пројекат посебно Управљање историјским отпадом	Планови управљања отпадом за свако постројење/Пројекат Количине опасног отпада који се генерише у току једне године Проценат отпада који је предат оператерима на даље управљање
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	Обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса за све Пројекте Препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидентата и удеса	Документација и процедуре за контролу и управљање ризицима од удеса Ризик настанка удеса Површина обухваћена могућим акцидентима Изложеност становништва, објеката, флоре и фауне могућим акцидентним ситуацијама

Општи и посебни циљеви и дефинисани индикатори Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, представљају услов за остваривање заштите и унапређења стања на планском подручју. Предложен концепт заштите животне средине на подручју Плана хијерархијски је усклађен са општим смерницама, условима и мерама за заштиту животне средине шире просторне целине, односно условима и мерама планова вишег хијерархиског нивоа за град Крагујевац.

3.0. Процена могућих утицаја Плана на животну средину

На основу и у складу са циљевима и смерницама просторног развоја и услова заштите животне средине из планова вишег реда и ширег подручја, од значаја за План детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, дефинисани су општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја планског документа (Извештаја о СПУ).

Основни циљ, са еколошког аспекта, је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Плана, избегавање конфликта, постизања компромиса и компензације у простору.

План детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, оцењен је према могућим утицајима (сагласно критеријумима за оцењивање величине, значаја и вероватноће утицаја - модификована PADC методологија и „MeV Urban“ модел) на:

- стање у простору - постојећа и планирана намена,
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености,
- постојећи и планирани степен управљања отпадом,
- постојеће и планирано стање и квалитет животне средине,
- постојећи и планирани степен ефикасности заштите животне средине,
- стање мониторинга животне средине.

3.1. Приказ утицаја процењених утицаја варијантних решења

Предложена варијантна решења су вреднована са аспекта могућих негативних утицаја и ефеката у простору и капацитета за њихово спречавање и ограничавање. У Нацрту Плана дефинисана је намена и организација простора, просторни капацитети, услови за реализацију планираних намена, смернице, мере и услови заштите животне средине. При процени могућих утицаја вредновани су негативни утицаји и негативни ефекти због:

- ризика од загађивања животне средине услед неадекватног (неконтролисаног) управљања простором и могућих емисија у животну средину;
- ризика од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпадних вода без претходног третмана, отпада, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, неконтролисана девастација околне вегетације, појава ерозионих процеса).

При процени могућих утицаја вредновани су позитивни ефекти и разматрани су са аспекта:

- заштите и унапређења медијума животне средине на планском подручју спречавањем загађивања, односно минимизирање и свођење утицаја у законске оквире;
- контроле емисија у ваздух;
- унапређења животне средине, са аспекта управљања отпадним водама (комуналне, технолошке и атмосферске), заштите подземних вода и земљишта од загађивања директно и заштите здравља становништва директно и индиректно;
- плански и еколошки уређених и прописаних услова за реализацију планираних намена, изградње нових објеката/постројења у складу са чистијом и еколошки прихватљивом технологијом;
- смањења изложености локалног становништва загађеној животној средини;
- инвестирања у заштиту животне средине;
- заштита од појаве прекомерне буке, посебно у зонама осетљивих рецептора;
- обавезног контролисаног управљања отпадом;

- обавезног мониторинга животне средине.

3.2. Еколошка валоризација подручја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман

На основу утврђених потенцијала и евиднетираних ограничења у простору на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, карактеристика постојећег стања и карактеристика планских решења, односно постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату планског документа.

Општи циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора у обухвату Плана;
- идентификација постојећих ограничења и конфликта (просторних, еколошких);
- процена просторно-еколошког капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман:

- дефинисање еколошке целине;
- утврђивање услова за планиране намене у еколошкој целини;
- дефинисање еколошки прихватљивих садржаја и објеката са пратећом инфраструктуром;
- дефинисање услова и мера за планирање пројеката, услова за спречавање просторних и еколошких конфликта, као и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких мера и услова за реализацију пројеката у процесу имплементације планског документа;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите и мониторинга животне средине и заштите од еколошких удеса.

Подручје Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман је валоризовано на основу постојећег стања, процењених значајних утицаја у границама планског документа, карактеристика планираних намена, објеката, садржаја и инфраструктуре, као и идентификованих ограничења, специфичности и условљености у простору.

Валоризација је извршена и у циљу усклађивања развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, заснован је на:

- заштити и унапређењу простора и животне средине у подручју Плана детаљне регулације од значаја за животну средину уже и шире просторне целине;
- санацији и ревитализацији свих деградираних површина, постојећих и оних које ће настати и унапређењу еколошких услова Плана;
- инфраструктурном опремању и комуналном уређењу, пре свега зоне које већ трпи утицаје, у циљу унапређења медијума животне средине и заштите здравља локалног становништва;
- заштити квалитета подземних вода и земљишта;
- заштити квалитета ваздуха, контрола емисија са свих емитера и површина које представљају изворе емисија у ваздух;
- организованом систему управљања отпадом и отпадним водама (комуналне, технолошке и атмосферске);
- превенцији и контроли свих извора загађивања воде, ваздуха, земљишта;

- превенцији свих потенцијалних удеса и удесних ситуација;
- мониторингу стања животне средине.

У циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима, животном и друштвеном средином у границама Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, Стратешком проценом утицаја је извршена валоризација простора. Да би се проценили могући утицаји стратешког и осталог карактера, ефекти и последице по животну и друштвену средину, здравље и безбедност становништва и свих корисника простора, извршено је вредновање планског обухвата са аспекта заштите животне средине и еколошки најприхватљивији развој.

На основу просторно-положајних карактеристика анализираног подручја планског документа, постојећих ограничења и еколошких конфликта, постојеће намене, обавезујућих смерница и мера заштите животне средине које су услов за планирану намену и имплементацију Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, односно реализацију планираних садржаја, инфраструктуре, подручје Плана се вреднује као: **Еколошка целина „Индустријска зона Самар“**.

Дозвољени и еколошки прихватљиви пројекти, односно објекти и делатности за ову еколошку целину су:

- изградња индустријских и производних објеката: сервиси, складишта и магацини, постројења за производњу минералних и битуменских мешавина, бетонска база;
- помоћних и осталих објеката у функцији главног објекта (портирнице, чуварске и вагарске кућице, гараже, оставе, магацини, надстрешнице и објекти за машине и возила, колске ваге, типске трансформаторске станице, објекти за смештај електронске комуникационе опреме, котларнице, водонепропусне септичке јаме/или био-јаме / или ППОВ одговарајућег капацитета (као прелазно решење до прикључења на насељску канализациону мрежу, бунари, резервоари, ограде).

Компатибилне намене: садржаји/делатности које су са индустријом и производњом компатибилни (комерцијални садржаји свих врста, станице за снабдевање горивом (интерне у оквиру комплекса), енергетски производни објекти који користе обновљиве изворе енергије. На нивоу појединачних парцела, компатибилна намена може бити доминантна или једина.

Није дозвољена изградња стамбених објекта. Изузетно, могућа је изградња пословних апартмана, максимално две јединице (једна за чувара и једна за пословну посету, укупно до 150 m² бруто грађевинске површине) који се позиционирају у оквиру административно-управног дела, без могућности одвајања у посебном објекту.

За еколошку целину „Индустријска зона Самар“, важе све опште и посебне мере за спречавање загађивања, спречавање емисија у ваздух, воду и земљиште, мере превенције потенцијалних загађивања, мере санације деградираних локација, заштите и мониторинга животне средине.

3.3. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину

Утицаји Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, анализирају се на релацији: **извори утицаја - утицаји - ефекти и последице**. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу. Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животној средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планираних намена простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију:

- еколошки прихватљивих пројеката, објеката и садржаја;
- планиране инфраструктуре за потпуно опремање простора на који ће нови плански документ утицати;
- планова управљања отпадом и отпадним водама (комуналне, технолошке и атмосферске) који/које настајае/настају или могу настати у свима фазама реализације и редовног функционисања Индустијске зоне;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на избор планираних пројеката и планираног инфраструктурног и комуналног на подручју Плана детаљне регулације.

Утицаји на животну средину, генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирају се следећи чиниоци животне средине:

- природне вредности животне средине (ваздух, воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности);
- карактеристике планираних намена и планираних пројеката.

Последице утицаја у простору и животној средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја. Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у односу на: врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција. У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице. Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни (повољан, врло повољан), негативни (врло негативан, већи, мањи), нулти/без утицаја;
- у односу на време (дужину) трајања - привремени/повремени, дуготрајни/дугорочни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилност - реверзибилни и иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја – дуготрајан и инцидентан;

- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;
- у односу на значај - изразито мали значаја, мали значај, средњи значај, врло велики значај.

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторне целине, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком.

Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела бр. 6: Критеријуми за оцењивање величине утицаја (модификована PADC методологија)

Величина утицаја	Ознака	Значење симбола
врло негативан (критичан)	-3	значајно оптерећује капацитет простора и животне средине
већи	-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи	-1	у мањој мери нарушава животну средину
нема утицаја	0	нема директних утицаја на животну средину
позитиван	+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан	+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан	+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, су:

- локални – локацијски – утицаји на нивоу Плана детаљне регулације;
- градски - утицаји од значаја за подручје града Крагујевца;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – регион;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела бр. 7: Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на ширу просторну целину
Градски/општински	II	могући утицаји на нивоу града Крагујевца
локални (локацијски)	I	могући утицаји на нивоу Плана детаљне регулације

Табела бр. 8: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа %	Ознака	Опис
100	И	утицај врло изванстан
више од 50	В	утицај вероватан
мање од 50	М	утицај могућ
мање од 1	Н	утицај није вероватан

Табела бр. 9: Додатни/допунски критеријуми према времену трајања и типу утицаја

Трајање утицаја	Ознака	Опис
Привремени-Повремени	По/Пр	време трајања утицаја
Дуготрајни - Дугорочни	Дг/Др	
Директни	Ди	тип утицаја
Индиректни	Ид	

На основу свих наведених критеријума извршено је вредновање значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева Стратешке процене утицаја. Процена могућих утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, на животну средину обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера, укључујући податке о квалитету ваздуха, квалитету вода, стању земљишта, микроклиматским карактеристикама, стању буке;
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање, ограничавање и ублажавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликта (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;
- начин на који су, при процени, узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, просторна димензија, број изложених становника, кумулативна, синергетска, директна, индиректна, привремено-повремена, дуготрајна, дугорочна природа утицаја).

Циљ вишекритеријумског вредновања простора у обухвату планског документа, предмета Стратешке процене утицаја је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у планском обухвату;
- процена могућих директних утицаја на ваздух и остале чиниоце животне средине;
- процена могућих директних утицаја на визуелне перцепције становништва границама планског документа и окружења;
- утврђивање општих и специфичних утицаја, дугорочних, директних и индиректних на квалитет живота локалног становништва;
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини;
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планираних пројеката и активности, постојећих конфликта и ограничења у простору и карактеристика планираних промена.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планираних намена, правила грађења и уређења;
- планиране инфраструктурне опремљености;
- начина коришћења и уређења простора, посебно зелених површина и саобраћајне инфраструктуре;
- дозвољеног степена утицаја на животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на стање и квалитет животне средине и друштвене средине;
- квалитета живота и традиционалних навика локалног становништва;

- рационалног, еколошки прихватљивог управљања отпадом;
- обавезне имплементације мера за санацију, спречавање и отклањање свих значајних утицаја и последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, док је постојеће стање дато као процена на основу постојећих доступних података и праћења квалитета животне средине и опсервације и евидентирања на терену.

Планска решења вреднована са аспекта процене утицаја

Пренамена земљишта и формирање мање индустријске зоне “Самар”
Изградња индустријских и производних објеката
Пољопривредно земљиште
Саобраћајнице

Циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину

1. Заштита квалитета ваздуха (смањити емисије загађујућих материја и суспендованих честица)
2. Заштита површинских и подземних вода и земљишта
3. Смањити ниво (интензитет) буке
4. Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са захтеваним капацитетима)
5. Успоставити систем управљања отпадом
6. Заштита од удеса
7. Максимално ублажити негативан утицај планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
8. Бољи квалитет живота локалног становништва

Табела бр. 10. Вредновање карактеристика значаја утицаја планиских решења (процена величине утицаја планиских решења на животну средину и процена утицаја просторних размера, вероватноће и дужине трајања утицаја планиских решења)

Планско решење	Посебни циљеви Стратешке процене утицаја							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Намена површина	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+2	+1
	В	В	В	В	В	М	И	В
	I	I	I	I/II	I	I	I/II	I
	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди
Зона индустрије и	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+2	+1

производње	В	В	В	В	В	М	В	В
	I/II	I	I	I/II	I	I	I/II	I
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Пољопривредно земљиште	-1	-1	0	-1	+1	+1	+1	+1
	М	В	М	В	В	М	В	В
	I	I	I	I	I	I	I	I
	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид
Инфраструктурна опремљеност: - Саобраћајнице (саобраћајне површине)	-1	-1	-1	+1	+1	+1	+1	+1
	В	М	И	В	В	В	М	В
	I	I	I	I/II	I/II	I	I	I/II
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Др	Дт/Др
Предео и визуелна перцепција	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ид	Ид	Ди
	+1	0	+1	+1	+1	0	+1	+1
	М	Н	В	В	В	Н	В	В
	I	I	I	I/II	I	I	I	I
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
Управљање отпадом	Ди/Ид	Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ид	Ди	Ди/Ид
	+1	+1	0	+1	+2	+1	+2	+1
	В	В	Н	В	И	М	В	В
	I/II	I/II	I	I	I/II	I	I	I
	Дт/Др	Дт/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди/Ид	Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди

3.4. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину

У циљу заштите и унапређења животне средине на планском и ширем подручју, стратешком проценом утицаја планских решења на животну средину, дефинисане су мере за спречавање и ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну и друштвену средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планских решења и идентификације могућих негативних утицаја и извора загађења на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на планско подручје. У мере су интегрисани услови и мере заштите ималаца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Плана и Стратешке процене утицаја.

Мере заштите имају за циљ да све значајне утицаје на животну средину сведу у оквиру и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планираних намена у границама Плана детаљне регулације.

3.4.1. Заштита ваздуха

Заштита ваздуха на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, спроводи се како би се избегло кумулирање негативних утицаја планираних садржаја са негативним утицајима у обухвату Плана и окружењу – таложење суспендованих честица (минералне прашине) у зони Планског подручја.

Уз примену планираних и пројектованих мера заштите, услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција, законске регулативе, норми и стандарда из ове области, сви утицаји на ваздух, као медијум животне средине, се могу превенирати, умањити, спречити и свести у законом прописане оквиру, а мониторингом пратити и контролисати у времену и простору. Заштита ваздуха обухвата планирање мера за имплементацију Плана које могу имати сложени карактер, кумулативно и синергијско дејство на квалитет ваздуха. Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21);*
- *Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);*
- *Уредбом о методологији прикупљања података за Национални инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште („Сл. гласник РС”, бр. 81/10);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 111/2015 и 83/21);*
- *Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС”, бр. 5/16).*

Смернице и мере заштите ваздуха:

- оператер стационарног извора загађења је у обавези да спроведе мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада (експлоатације);

- емисија аерополутаната из издувних система ангажованих средстава мора бити усклађена са важећим прописима и стандардима што се контролише сваке године редовним техничким прегледом;
- емисионе вредности у ваздух одржавати у границама прописаним Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- за случај прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздух, оператер је дужан да предузме техничко-технолошке мере или да обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности;
- обавезно је очување и унапређење постојећих појасева заштитног зеленила и прилагођавање функцији заштите од аерозагађења пројектом пејзажног уређења, уз коришћење претежно аутохтоних врста, уклопљених у амбијент и предео;
- вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације суспендованих честица у ваздуху) у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10, и 63/13), којом је одређена гранична вредност емисије (ГВЕ).
- обезбедити доступност резултата испитивања и праћења стања квалитета ваздуха;
- у циљу спречавања негативних утицаја на животну средину и здравље становништва и побољшања постојећег стања у границама Плана, потребно је спроводити мере заштите животне средине: реализација пројеката (објеката, садржаја и извођење радова) мора садржати инструменте директне заштите животне средине (спречавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја и негативних ефеката по животну средину), због чега је обавезно покретање поступка процене утицаја за пројекте, радове и објекте који могу утицати на квалитет и капацитет животне средине у складу са важећом законском регулативом и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08).

Посебне мере заштите ваздуха

- редовно вршити орошававање свих површина по којима се креће механизација;
- како би се у максималној мери смањила емисија прашине у ваздух са радних и манипулативних платоа, која се ствара обављањем саобраћајних активности и при појави струјања ваздуха (ветрова), обавезно је квашење платоа и саобраћајница;
- саобраћај који ће се одвијати на насутим путевима етажним и транспортним обављати у контролисаном режиму (мале брзине кретања – до 20 km/h);
- на постројењима морају бити инсталирани исправни уређаји за пречишћавање ваздуха према пројектној документацији (врећасти филтери);
- на силосима за цемент и мешалици за умешавање бетона инсталирати филтере за отпашивање цементне прашине, помоћу којих се спречава емисија цементне прашине у ваздух;
- вршити редовно одржавање филтера заменом филтерских врећа, као и испитивање ефикасности филтера у случају потребе, мерењем емисије укупних прашкастих материја на излазном делу филтера, у складу са Уредбом о

мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС” бр. 5/16), ангажовањем овлашћене лабораторије;

- преко акредитоване лабораторије вршити испитивање квалитета ваздуха (мерење концентрације суспендованих честица у ваздуху) на начин који се прописује Студијом о процени утицаја на животну средину, а у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 36/09).

3.4.2. Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга у циљу очувања живота и здравља живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Стратешка процена утицаја на животну средину даје основне мере заштите вода које је неопходно даље спровести, на хијерархијски нижем нивоу (разрада и конкретизација кроз поступак процене утицаја на животну средину и Студију о процени утицаја на животну средину за сваки пројекат за који се захтева процена утицаја).

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације планираних пројеката и делатности.

Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 (др. закон));
- Уредбом о утврђивању Водопривредне основе РС („Сл. гласник РС”, бр. 11/02);
- Уредбом о класификацији вода („Сл. гласник СРС”, бр. 5/68);
- Уредбом о категоризацији водотока („Сл. гласник СРС”, бр. 5/68);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 50/12);
- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 96/10);
- Правилником о одређивању граница подсливова („Сл. гласник РС”, бр. 54/11);
- Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);
- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник СР”, бр. 33/16);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);

Смернице и мере за заштиту вода:

- све активности на планском подручју, у свим фазама имплементације Плана и реализације планираних пројеката, садржаја и инфраструктуре: радови који обухватају претходна истраживања, бушења, утовар, транспорт, припремне и

остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту подземних и површинских вода;

- приликом изградње планираних садржаја, градилиште обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација;
- забрањено је директно и индиректно загађивање површинских и подземних вода у обухвату Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- сви радови и активности на реализацији планираних намена (реализација пројеката-објеката, пратећих садржаја, инфраструктуре) у свим фазама имплементације Плана, морају се спроводити тако да обезбеде заштиту површинских и подземних вода, односно, забрањено је свако испуштање свих категорија и типова отпадних вода у водоток, приобаље и земљиште, без претходног пречишћавања до захтеваног нивоа;
- при извођењу свих радова на реализацији пројеката, обавезне су мере техничке и еколошке заштите од загађивања површинских вода, подземних вода и земљишта;
- обавезан је сепаратни систем канализације за условно чисте, потенцијално зауљене и санитарно фекалне отпадне воде;
- све отпадне воде се, пре упуштања у реципијент, морају пречишћавати до квалитета прописаног Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС“, бр.67/11, 48/12 и 1/16);
- с обзиром да подручје Плана није покривено канализационом мрежом, дозвољене су искључиво водонепропусне септичке јаме или постројења за третман отпадних вода, као прелазно решење до изградње канализационе мреже;
- атмосферске воде са зауљених и запрљаних површина, одводити на пречишћавање у сепаратору уља и масти до захтеваног квалитета, пре упуштања у реципијент;
- чишћење таложника-сепаратора уља и масти се мора поверити, искључиво, овлашћеном оператеру који има дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман; управљање опасним отпадом мора пратити документ о кретању опасног отпада;
- обавезна је контрола квалитета отпадних вода пре и после пречишћавања у таложницима сепараторима уља и масти; испитивање квалитета отпадних вода врши се преко акредитоване лабораторије;
- после пречишћавања, а пре упуштања у реципијент, обавезна је уградња уређаја за мерење и регистровање количина испуштених пречишћених отпадних вода и дефинисање мерног места за узимање узорак за испитивање квалитета пречишћених отпадних вода;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезна је хитна санација угрожене локације - одговор на удес, у складу са планом заштите од удеса;
- обезбедити танквану, односно хидроизоловану каду од армираног бетона и поставити испод свих резервоара и танкова у којима се складиште опасне материје у циљу спречавања изливања истих у земљиште и подземне воде;

- у зонама где је потенцијално генерисање разних категорија отпада, обавезно је успоставити управљање свим врстама отпада и отпадних вода;
- у циљу контроле животне средине, заштите воде и водних тела од загађивања, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради студије о процени утицаја на животну средину.

3.4.3. Заштита земљишта

Загађење земљишта на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман је могуће у случају испуштања не третираних отпадних вода, просипања штетних материја (нафте, нафтних деривата, уља, хемикалија), у случају неконтролисаног одлагања отпадних материја, али и у случају појаве ерозије приликом земљаних радова при реализацији Планских решења. Адекватним управљањем свим врстама отпада и отпадних вода који могу настати како у фази реализације тако и у току редовних активности на планском подручју, потенцијално штетни утицаји по земљиште са овог аспекта се минимизирају.

Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица контаминације и деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;
- обавезно управљање отпадним водама на планском подручју.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);*
- *Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);*
- *Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);*
- *Правилник о садржини пројеката ремедијације и рекултивације („Сл. гласник РС“, бр. 35/19);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр.23/94);*

Мере заштите земљишта од загађивања и деградације:

- реализација планираних пројеката, пратећих садржаја и инфраструктуре се мора спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима, правилима уређења и правилима грађења и еколошким условима и мерама;

- обавезна је санација и рекултивација постојећих деградираних површина у границама планског документа;
- на планском подручју и непосредном окружењу, забрањено је формирање одлагалишта вишка материјала; Сав вишак материјала од рашчишћавања терена одлагати, према условима надлежног комуналног предузећа;
- обавезна је контрола управљања отпадним водама у границама Плана како би се спречиле хаварије и изливање отпадних вода у земљиште;
- обавезно је планирање и спровђење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за оне делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- Носилац Пројекта/оператер, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини;
- обавезна је заштита земљишта од ерозионих процеса; земљане радове вршити тако да се не угрози стабилност терена на локацији и у окружењу уз обавезне мере заштите од ерозија и појаве клизишта;
- обавезан је мониторинг и контрола управљања отпадом и отпадним водама на планском подручју;
- након завршетка експлоатације предвидети санацију и рекултивацију терена, а према посебном Пројекту санације и рекултивације чија је израда дефинисана законском регулативом;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Заштита, унапређење и очување природе, биолошке и предеоне разноврсности као дела животне средине, остварује се усклађивањем активности, економских и друштвених развојних планова, програма, пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих ресурса и дугорочним очувањем природних екосистема и природне равнотеже.

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије о условима заштите природе 03 бр. 021-1051/2 од 18.04.2022. године и увидом у Централни регистар заштићених природних добара, у границама Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман нема заштићених природних добара за које је спроведен или покренут поступак заштите. Такође, истим условима је констатовано да се планско подручје не налази у границама Еколошки значајних подручја Еколошке мреже Републике Србије.

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18 (др. закон) и 71/21);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 (др. закон));*
- *Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10).*

Смернице и мере заштите:

- обавезне су мере заштите и мониторинга квалитета ваздуха, вода и земљишта;
- управљање простором мора бити одрживо, уз рационално коришћење, уређење, заштиту расположивих природних ресурса;
- усклађивање људских активности, економских и друштвених развојних планова и пројеката са одрживим коришћењем обновљивих и необновљивих природних ресурса;
- извршити свеукупну валоризацију постојеће вегетације, нарочито дендроматеријала, а квалитетне примерке високе и вредне вегетације заштитити и интегрисати у новопланирано решење;
- ободним делом парцеле планирати заштитно зеленило, уз обезбеђивање разноврсности и спратности дрвенасте вегетације; За садњу користити групације високо декоративних врста, саднице четинара и лишћара, различите висине, форме и колорита (формирати више спратова зеленила);
- уређење зелених површина у оквиру индустријског комплекса прилагодити концепту организације комплекса, технолошким карактеристикама производње, концентрацији штетних материја, које емитује индустрија и противпожарним захтевима;
- при озелењавању избегавати инвазивне (агресивне алохтоне) врсте, и врсте које су детерминисане као алергене;
- приликом избора дрвенастих врста дати предност аутохтоним врстама, прилагођеним локалним педолошким и климатским условима, при чему треба избегавати коришћење инвазивних алохтоних врста, као што су: јасенолики јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus altissima*), трновац (*Gleditsia triacanthos*), багренац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), дафина (*Eleagnus angustifolia*), сибирски брест (*Ulmus pumila*);
- обавезне су мере еколошке компензације у циљу ублажавања штетних последица на природу (мере санације, примарна рехабилитација, успостављање новог локалитета или комбинацију мера);
- уколико се током радова наиђе на геолошко-палеонтолошка документа или минералошко-петролошке објекте, за које се предпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да у року од осам дана обавести Министарство заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе доласка овлашћеног лица;

3.4.5. Рекултивација деградираних површина

С обзиром на то да је, у претходном периоду, завршена експлоатација минералних сировина, на предметном подручју, неопходно је извршити рекултивацију терена.

За анализирано подручје, фебруара 2003. године израђен је Главни пројекат рекултивације површинаског копа доломитског мермера на лежишту „Самар“ у селу Корман код Крагујевца од стране РМД „ГЕОКОР-ИНЖЕНЈЕРИНГ“ Д.О.О. Београд, којим су дефинисане мере и активности за смањење деградирајућих утицаја производно – експлоатационих радова након изградње објекта и престанка експлоатације.

Рекултивација деградираних површина подразумева активности на обликовању и враћању природних функција простору пошумљавањем и затрављивањем, за планиране намене, односно треба обавити радове на техничкој и биолошкој рекултивацији.

Смернице и мере заштите:

- рекултивацијом предвидети планирање зеленила, како би се обезбедио највиши ниво очувања и унапређења квалитета животне средине на подручју Плана;
- препорука је да се процес рекултивације деградираних површина усклади са еколошко-биолошком основом подручја;
- процес рекултивације мора да задовољи следеће пејзажне услове:
 - да се уз минималан обим завршних радова простор доведе у потребно стање будуће намене,
 - да се ново обликовани простор амбијентално уклопи у околину, избегавањем правилних геометријских облика, строгих линија и углова, као и садњом аутохтоног биљног материјала,
 - да се постојеће природне функције не ремете,
 - да се омогући несметано гравитационо одвођење површинских вода и да се сливне површине не ремете или да се побољшају у смислу спречавања ерозионог дејства атмосферских вода;
- успоставити појас заштитног зеленила (buffer zone) према индивидуалним објектима становања;
- да би се успоставила компактна buffer зона, предлаже се комбинација високих и ниских лишћара, ниских четинара, зимзелено и листопадно жбуње и травне површине;
- приликом подизања заштитног зеленила, са улогом вишефункционалног заштитног појаса, мора се водити рачуна о учешћу аутохтоних дрвенастих и жбунастих врста, уз одговарајућу разноврсност врста, односно спратовности дрвенасте вегетације заштитног појаса; Инвазивне врсте нису дозвољене за озелењавање;
- препорука је да се за биолошку рекултивацију и успостављање заштитног појаса, а у складу са пројектом ремедијације користе:
 - високи четинари (*Pinus nigra*, *Pinus leukodermis*, *Pinus silvestris*);
 - средњи ниски четинари (*Juniperus sabina*, *Juniperus comunis*, *Pinus mugo*);
 - високи лишћари (*Quercus ceris*, *Quercus pubescens*, *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Acer monspesulanum*, *Robinia pseudoacacia*, *Betula verrucosa*);
 - средњи и ниски лишћари (*Sorbus domestica*, *Cornus mas*, *Crataegus monogina*, *Sorbus torminalis*);
 - шибље (*Syringa vulgaris*, *Viburnum lantana*, *Cotinus coggygria*, *Berberis vulgaris*, *Rubus sp.*);
 - пузавице (*Parthenocisus sp.*, *Hedera helix*);
- остало земљиште у обухвату плана рационално користити за постављање индустријских објеката;

3.4.6. Заштита културних добара

Према Условима Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу бр. 562-02/1 од 26.04.2022. године, утврђено је да се у близини планског обухвата налази локалитет Самар. На самом локалитету регистрован је културни слој у коме се проналазе трагови и остаци једног бронзанодопског насеља и поседује све битне карактеристике насебина типа градина.

Смернице и мере заштите културних добара:

- пре извођења било којих грађевинских земљаних радова, обавеза инвеститора и извођача је да сходно одредбама Закона о културним добрима, од надлежног Завода за заштиту споменика културе прибави услове, сагласности и мишљења;
- обавезно је присуство стручњака надлежног Завода приликом извођења свих земљаних радова;
- петнаест дана пре почетка планираних радова обавестити Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу;
- ако се у току извођења геолошких, грађевинских или било каквих других земљаних радова у границама Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, наиђе на до сада непозната археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова/инвеститор је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и у току истог дана обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз/налазиште не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен, до доласка стручњака Завода на увид;

3.4.7. Заштита од нејонизујућег зрачења

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и заштите животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора.

Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- Закона о заштити од нејонизујућег зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09);
- Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).

Опште смернице и мере за заштиту од нејонизујућег зрачења у границама планског документа:

- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења;
- обавезно је информисање становништва о здравственим ефектима излагања нејонизујућим зрачењима;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за

заштиту животне средине и здравља становништва, за реализацију објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради /не изради Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна роена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл.гласник РС“, бр.114/08).

3.4.8. Бука и вибрација

Емисија буке ће пратити све радове у току реализације планиране намене, планираних пројеката, односно при уређивању терена, изградњи објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре. У свим фазама реализације планираних пројеката користиће се механизација која је извор буке и вибрација.

Како би негативни утицаји буке били сведени у границе прихватљивости, морају се поштовати смернице и мере превенције, спречавања, отклањања и заштите од штетних ефеката буке по живот и здравље локалног становништва у зонама утицаја и квалитета животне средине окружења. Заштита од буке на подручју Плана мора бити интегрални део акустичног зонирања подручја општине Пећинци и спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);*

Опште мере заштите становништва од буке у животној средини обухватају одређивање акустичних зона у складу са наменом простора и граничним вредностима индикатора буке у тим зонама:

- тихе зоне – заштићене целине и зоне са прописаним граничним вредностима од 50 dB(A) у току дана и 40 dB(A) у току ноћи у којима је забрањена употреба извора буке који могу повисити ниво буке;
- остале зоне – са мерама за отклањање извора буке и мерама заштите од буке;

Смернице и мере заштите од буке и вибрација:

- сви постојећи и планирани пројекти (објекти, делатности, активности) генератори буке, су у обавези да примењују мере техничке заштите од буке;
- при извођењу радова на подручју Плана детаљне регулације, свако градилиште мора бити обезбеђено тако да се смање и минимизирају утицаји појаве и трајање буке (за случај интензивних радова и ангажовање тешке механизације у дужем временском периоду треба поставити заштитне баријере за смањење негативних утицаја интензитета буке);
- мерење буке вршити преко овлашћене акредитоване лабораторије, у складу са важећом законском регулативом;
- извори буке морају поседовати исправе са подацима о нивоу буке при прописаним условима коришћења и одржавања као и упутствима о мерама за заштиту од буке (атест, произвођачка спецификација, стручни налаз о мерењу нивоа буке);

- обавезно је подизање заштитних баријера (вештачких и/или природних) према зонама утицаја;
- планирати пејзажно обликовање и уређење линеарног, заштитног зеленила (обостраног), избором аутохтоних врста;
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- у циљу контроле животне средине и заштите подручја, становништва и екосистема од прекомерне буке, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

3.4.9. Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница из докумената вишег реда као и на основу процењене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивање у систем Локалног плана управљања отпадом града Крагујевца као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- *Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 (др. закон));*
- *Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС“, бр.36/09 и 95/18 (др.закон));*
- *Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС“, бр.92/10);*
- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл.гласник РС“ бр.56/10, 93/19 и 39/21);*
- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр.92/10 и 77/21);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр.17/17);*
- *Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр.7/20 и 77/21);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр.98/10);*

У складу са планираним садржајима и активностима, на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- грађевински отпад и шут,
- комунални отпад,
- опасан и неопасан отпад.

Смернице и мере управљања отпадом:

- произвођач отпада, односно инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова изградњи планираних објеката и пратећих садржаја, предвиди и обезбеди:
 - одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
 - грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта; спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови складиштења отпада – 17 спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом и сл.) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада приметни мере заштите од пожара и експлозија;
 - извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Сл. гласник РС, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
 - Води евиденцију о: - о врсти, класификацији и количини грађевинског отпада који настаје на градилишту; - издвајању, поступању и предаји грађевинског отпада (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);
 - преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);
 - попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање (Сл. гласник РС, бр. 17/17); комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;
- успоставити сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада преко надлежног комуналног предузећа, у складу са Локалним планом управљања отпадом;
- забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом, као и разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину;
- вршити сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на Планском подручју у оквиру сваке појединачне функционалне целине, локације или зоне, у складу са наменом простора;
- обезбедити одговарајући број контејнера/посуда за прикупљање и привремено складиштење отпада на начин којим се спречава његово расипање, у складу са прописима којима је уређено управљање отпадом;

- поставити судове (контејнере) за сакупљање отпада у зонама и локацијама, у складу са партерним решењем;
- комунални отпад, одлагати у контејнере са поклопцем; Евакуацију отпада са комплекса вршити на контролисан начин, према условима надлежног комуналног преузећа;
- обезбедити контејнере за сакупљање отпада који се може рециклирати (папир, картон, стакло, пластика); Сакупљени рециклабилни отпад предавати овлашћеним Оператерима, уз евиденцију и документ о кретању отпада;
- управљање и поступање са отпадом из таложника-сепаратора уља и масти, који представља опасан отпад, мора бити усаглашено са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21). Тако настали отпад се уступа Оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даље поступање и третман, уз обавезну евиденцију и Документ о кретању опасног отпада; Носилац Пројекта може поверити чишћење сепаратора оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада;

3.4.10. Заштита од удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација. Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др.закон));*
- *Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. Гласник РС”, бр. 87/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 81/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 87/1993);*
- *Правилником о техничким нормативима за заштиту објекта од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр.11/96).*

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објекта. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објекта у сеизмичким подручјима;
- објекти морају бити изведени у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18), Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. Гласник РС”, бр. 54/15), Правилником о техничким нормативима за заштиту од пожара стамбених и пословних објекта и објекта јавне намене („Сл. гласник РС”, бр. 22/19) и правилницима и стандардима који ближе регулишу изградњу објекта;
- снабдевање машина нафтом и нафтним дериватима обавља на посебно опремљеним местима, а у случај да дође до изливања уља и горива у

земљиште одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине,

- у случају акцидентног просипања (случајно цурење услед квара на механизацији) погонског горива (нафтних деривата), радове одмах обуставити а терен санирати чишћењем слоја земљишта загађеног нафтним дериватом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);
- према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др.закон)), Закона о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Сл. гласник РС” бр. 44/77, 45/85, 18/89, 53/93 (др.закон), 67/93 (др.закон), 48/94 (др.закон) 101/05 (др.закон) и 54/15 (др.закон)) и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити саласност противпожарне полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;
- примену мера заштите и превенцију и отклањање последица у случају удесних ситуација у току извођења радова (опрема за гашење пожара, абсорбенти за сакупљање изливених и просутих материја);
- посебну пажњу посветити обуци и контроли запослених као и квалитету и атесту противпожарне опреме планиране за уградњу;
- приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објеката;
- објектима морају бити обезбеђени приступни путеви за ватрогасна возила у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);
- после удеса Носилац Пројекта је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа, о ванредном догађају обавести надлежни орган ресорног министарства; Обавештење садржи информације о околностима ванредног догађаја, месту, времену, непосредној опасности по здравље људи и опис предузетих мера; Сва места где је настала хаварија се морају поправити и потпуно санирати у најкраћем року;
- пројектовати заштиту инсталација и објеката од атмосферског пражњења;
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објеката, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину;

3.4.11. Мере еколошке компензације

Мере еколошке компензације се дефинишу са циљем ублажавања штетних последица реализације планских решења на животну средину и здравље људи, у складу са Правилником о компензацијским мерама („Сл. гласник РС”, бр. 20/10). Како је циљ компензације на подручју Плана заштита животне средине, здравља људи и квалитета живота локалног становништва због директних и индиректних утицаја планираних намена, формирање нових зелених површина треба утврдити на основу процене вероватноће, обима и карактера могућих негативних утицаја постојећих и планираних

садржаја на животну средину. Компензацију зеленила треба спровести тако да допринесе смањењу нивоа буке, емисије загађујућих материја и побољшању пејзажних карактеристика подручја.

Мере еколошке компензације:

- успоставити појасеве заштитног зеленила у контактним зонама Плана детаљне регулације према индивидуалним објектима становања;
- извршити рекултивацију деградираних локација и зона у границама Плана детаљне регулације и контактним зонама утицаја према зонама становања;
- одабир врста приликом формирања заштитног појаса вршити на основу анализе и валоризације постојећег зеленила на подручју Плана и окружењу;
- приликом формирања заштитног зеленила избегавати алохтоне, инвазивне и алергене врсте биљака;

Циљ еколошке компензације на подручју Плана детаљне регулације је санација и ревитализација свих деградираних површина које су настале као последица претходне намене на планском подручју, или могу настати у току интервенција у простору планираним за извођење радова на реализацији планираних пројеката. Препорука је да се спроведу све активности које доприносе визуелно естетском побољшању вредности подручја, кроз рекултивацију, односно обнову педолошког и вегетационог покривача.

4.0. Смернице за ниже хијерархијске нивое

Еколошка процена Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман представља основ за вредновање простора при избору Пројекта и предлога мера за заштиту животне средине, а у циљу даљег одрживог развоја.

Обавезујућа смерница Стратешке процене за нижи хијерархијски ниво је обавеза Носиоца Пројекта да се надлежном органу обрати Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину.

У складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/08), потребно је покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о поступку процене утицаја на животну средину, односно одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

5.0. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Програм праћења стања животне средине (мониторинг) има за циљ да обезбеди праћење утицаја на природу и животну средину у обухвату планског документа, дефинисаних овом Стратешком проценом и реализацију услова и мера заштите у току спровођења Плана детаљне регулације.

Методологија, учесталост мерења, обавезе надлежних органа и друга питања везана за мониторинг програм, биће дефинисани посебним програмима за сваки појединачан пројекат, у току спровођења плана. Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања животне средине, што обухвата праћење природних услова и фактора утицаја, односно праћење промена стања и карактеристика природе и животне средине у анализираном простору. Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман су:

- заштита здравља становништва,
- заштита подземних вода,
- очување квалитета ваздуха,
- стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Плана детаљне регулације на основу резултата мерења.

Мониторинг животне средине на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине:

- праћење квалитета ваздуха,
- праћење квалитета и количина отпадних вода
- праћење квалитета подземних вода,
- праћење квалитета земљишта,
- праћење нивоа буке,
- мониторинг отпада.

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 (др. закон), 72/09 (др. закон), 43/11 (УС), 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се у циљу утврђивања концентрација загађујућих материја у ваздух. Мерна места за праћење квалитета ваздуха на подручју Плана детаљне регулације организовати тако да представљају релевантне тачке за сваку зону утицаја посебно, што ће бити дефинисано у поступку процене утицаја на животну средину. Мониторинг квалитета ваздуха вршиће се у складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 (др. закон)).

Контрола квалитета отпадних вода се врши у циљу оцењивања квалитета технолошких и атмосферских вода које се испуштају у реципијент. Праћење квалитета ових отпадних вода врши се на местима излива у реципијент. Мониторинг отпадних вода подразумева и катастар свих отпадних вода, обавезан третман и контролу

квалитета након пречишћавања а пре упуштања у реципијент, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, бр. 33/16).

Мониторинг отпадних вода из сепаратора уља и масти се заснива на узорковању воде на излазу из сепаратора и испитивању узорака. Обрада узорака се обавља у овлашћеној лабораторији где се са технолошког аспекта добијају подаци о квалитету воде, као и закључци о њеним евентуалним променама. Потребно је испитивати биохемијске и механичке (физичке) параметре како је прописано у Члану 99. Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18 (др. закон)), као и Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16).

У оквиру планираних пројеката, који у току редовног рада генеришу отпадне воде, обавезно је успостављање мониторинга отпадних вода, преко акредитоване лабораторије. Мониторинг отпадних вода ће се детаљније утврдити кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Мониторинг нивоа буке је потребно вршити у зони најближих стамбених објеката где је утицај буке највећи. Потреба за мониторингом буке се утврђује у поступку процене утицаја сваког планираног пројекта на животну средину. Мониторинг буке вршиће се у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21) и важећим подзаконским актима.

Мониторинг отпада има за циљ праћење, контролу и управљање свим врстама и категоријама отпада у границама Плана детаљне регулације „Индустријска зона Самар“ у КО Корман а према Плану управљања отпадом (утврђивање врста, категорија и количина отпада која настаје у комплексима), у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 (др.закон)).

5.1. Индикатори за праћење стања животне средине

Табела бр. 11: Програм праћења животне средине

	Индикатор	Периодичност прикупљања података	Извор података	Вредност параметра када је потребно спровести акцију
Ваздух	Концентрација: SO₂ NO₂, PM₁₀, PM_{2.5}, O₃ (број дана у току године са прекорачењем дневне граничне вредности) NO_x, NH₃ и SO₂ (kt/год) NO, CO, CH₄ и NMVOC (kt/год) PM₁₀, NO_x, NH₃ и SO₂ (kt/год) тешки метали (t/год)	За сваки Пројекат на планском подручју у складу са технологијом	Доступна мрежа за мониторинг квалитета ваздуха	Када је број дана са прекораченом ГВ
Вода	Квалитет отпадних вода			
	Хемијска потрошња кисеоника Суспендоване материје Биолошка потрошња кисеоника pH вредност	Четри мерења у току године	Овлашћена акредитована лабораторија	Свако повећање вредности параметара

	Температура воде Укупан број колиформних организама			изнад граничних вредности утврђених законским актом.
Бука	Ниво буке у животној средини у дневном и ноћном периоду	Месечни и годишњи извештаји	Локална мрежа мерних станица	Уколико је ниво прекорачује дозвољене граничне вредности
Отпад	Укупна количина отпада који настаје у границама Плана	За сваки Пројекат на планском подручју у складу са технологијом	Локално Јавно комунално предузеће/ генератори отпада	Уколико долази до повећања укупне количине отпада изнад вредности за које је одлагалиште пројектовано

5.1. Права и обавезе надлежних органа

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о СПУ) представља механизам којим се обезбеђује одржива и еколошки прихватљива заштита простора и животне средине у току припреме докумената којима се усмерава и планира развој, односно у току припреме, израде и имплементације Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

Процена утицаја стратешког карактера представља комплексан и целовит процес и поступак који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање важећег планског докумената, са аспекта заштите природе, заштите заштићених подручја и животне средине и даје могућност за усвајање најприхватљивијих планских решења са предлогом услова и мера којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и прихватљив, али рационалан начин.

У процесу стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10) и Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20 и 52/21) дефинисане су обавезе надлежних органа и носиоца планираних пројеката.

Обавезе надлежног органа за припрему планског документа и надлежног органа за послове животне средине:

- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја, обезбеди учешће јавности и заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана

детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман и изради Извештај о учешћу јавности и заинтересованих органа и организација;

- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени утицаја, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о Плану и Извештају о Стратешкој процени;
- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;
- надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних лица или образovati стручну комисију за оцenu Извештаја о Стратешкој процени Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцenu Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Обавезе носиоца планираних пројеката, односно планираних активности:

- носиоци планираних пројеката, односно планираних активности на планском подручју, по усвајању Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман и исходавању Информације о локацији, у обавези су да покрену поступак процене утицаја на животну средину за сваки пројекат појединачно, подношењем Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтева за одређивање обима и садржаја, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС, бр”.135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”,бр. 114/08);
- на основу решења о потреби процене утицаја на животну средину, носилац планираних пројеката, односно активности дужан је да испоштује процедуру на овом хијерархијском нивоу;
- носилац планираних пројеката, односно активности, дужан је да све мере превенције, санације, спречавања, контроле, заштите, еколошке компензације и мониторинга животне средине, прописане у процедури процене утицаја, примењује и поштује;
- надлежни орган задужен за инспекцијске послове дужан је да врши инспекцијски надзор и контролу над спровођењем мера заштите и мониторинга животне средине.

5.3. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, реализацији планираних активности, односно пројекта, дође до појаве непредвиђених или неочекиваних утицаја који могу имати значајне негативне ефекте на животну и друштвену средину, неопходно је да се поступак стратешке процене утицаја на животну средину понови, односно изврши анализа узрока, ефекат утицаја и изврши процена настале еколошке штете у животној средини.

6.0. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

Приказ примењене методологије

Основни методолошки приступ израде и садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о СПУ) дефинисан је Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). За поступак процене утицаја и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени) на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој „MeV Urban Environmental Assessment” модел:

- прикупљање информација и података о простору,
- вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима,
- приказ и процена утицаја предложених варијантних решења,
- дефинисање мера заштите животне средине и програма мониторинга,
- интеграција и имплементација смерница стратешке процене утицаја у План.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у границама Плана, процени стања локалног, републичког и глобалног значаја („MeV Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање.

Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- просторни обухват утицаја,
- вероватноћа појаве потенцијално негативних утицаја,
- трајање, учесталост и могућност понављања утицаја,
- могућност међусобног заједничког деловања више различитих утицаја из једног или више извора.

За процену ризика за стање осетљивих и повредивих медијума животне средине, пре свега и нарочито површинских и подземних вода, земљишта, ваздуха коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази усвојене Одлуке о изради Плана, и Нацрта Плана за вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине у границама Плана, очувања здравља становништва и спречавање потенцијалних удеса.

Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман - Извештаја о СПУ, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана детаљне регулације. За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу увида на терену, услова надлежних институција и имаоца јавних овлашћења, постојеће просторно-планске документације, природних карактеристика просторно - еколошке целине, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

7.0. Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана

У складу са Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14,145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20 и 52/21) донета је Одлука о приступању приступању изради Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 40/21) и Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман бр. 350-2466/21-XXIV од 16.12.2021. године, Град Крагујевац, Градска управа за развој и инвестиције.

У складу са Одлуком, приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман паралелно са израдом Нацрта Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Обавезујуће смернице Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) за нижи хијерархијски ниво је обавеза носиоца пројеката, да за сваки планирани пројекат који представља потенцијалну и значајну претњу по животну средину и здравље становништва, пред надлежним органом градске управе града Крагујевца, покрене поступак процене утицаја Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање животне средине, а у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

8.0. Закључци о Стратешкој процени утицаја на животну средину

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, је процес који ће обезбедити:

- приказ утицаја планираних намена и садржаја на стање и вредности животне средине у границама обухвата Плана и непосредном окружењу;
- имплементацију обавезујућих еколошких смерница и мера превенције, мера за спречавање и ублажавање свих негативних утицаја на животну средину и здравље становништва, план мера заштите и мониторинга животне средине у Плану детаљне регулације и план мера за заштиту од удеса;
- примену смерница и мера заштите животне средине у поступку имплементације Плана, односно у поступку реализације планираних пројеката на нижем хијерархијском нивоу.

Изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман приступило се на основу Одлуке о приступању приступању изради Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 40/21) и Одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман бр. 350-2466/21-XXIV од 16.12.2021. године, Град Крагујевац, Градска управа за развој и инвестиције.

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман, интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине. Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору планског документа, директно и шире просторне целине индиректно.

На нивоу Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције и имаоци јавних овлашћења у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана.

На основу вредновања Нацрта Плана процењује се да планиране намене и имплементација Плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину. Такође разраду Плана пратиће обавеза или одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање у простору, стање животне средине и здравље становника.

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман представља саставни део Плана. Услови заштите животне средине прописани у Извештају о Стратешкој процени утицаја су саставни део:

- Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман;
- Информације о локацији;
- Локацијских услова.

9.0. Други подаци од значаја за Стратешку процену утицаја

Нема других података који би били од значаја за Стратешку процену утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман.

ПРИЛОЗИ

Прилози:

- Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман („Сл. лист града Крагујевца“, бр. 40/21);
- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације „Индустријске зоне Самар“ у КО Корман бр. 350-2466/21-XXIV од 16.12.2021. године, Град Крагујевац, Градска управа за развој и инвестиције.
- Завод за заштиту природе Србије, Решење 03 бр. 021-1051/2 од 18.04.2022. године;
- Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу, Решење бр. 562-02 од 28.03.2022. године;
- Министарство одбране, Сектор за метријалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Обавештење бр. 6712-2 од 31.03.2022. године;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације, Мишљење бр. 217-5053/22-1 од 30.03.2022. године;
- „Телеком Србија“ а.д. Београд, Дирекција за технику, Сектор за мрежне операције, Служба за планирање и изградњу мреже, Одељење за оперативну подршку Крагујевац, Технички подаци и услови бр. 129102/2-2022 од 01.04.2022. године;
- „Електромрежа Србије“ а.д. Београд, Услови бр. 130-00-UTD-003-400/2022-002 од 05.04.2022. године;
- „ЕПС Дистрибуција“, Огранак електродистрибуција Крагујевац, Услови бр. 131443/2 од 07.04.2022. године;
- ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац, Услови бр. 4459/1 од 07.04.2022. године;
- ЈП „Србијасис“, Организациони део Београд, Обавештење бр. 05-03-2/243 од 28.03.2022. године;
- „Енергетика“ д.о.о. Крагујевац, Услови бр. 138/22.Р.Р. од 30.03.2022. године;
- ЈКП „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-8878 од 12.04.2022. године;
- ЈКП „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 2-8473 од 08.04.2022. године;
- ЈКП „Шумадија Крагујевац“, Услови бр. 1-8061 од 05.04.2022. године;
- ЈП „Србијашуме“, Обавештење бр. 6252 од 28.04.2022. године;
- Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, бр. 3282/1 од 12.05.2022. године;
- Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге Београд, Обавештење бр. 1-01-3491-84/22-1 од 30.03.2022. године;
- Републички сеизмолошки завод, Услови бр. 02-154-1/2022 од 25.03.2022. године;

Графички прилог:

- План озелењавања;